

קבוצת מזרחי-טפחות רואה חשיבות רבה בניהול ההיבטים הסביבתיים הנוגעים לפעילותה ובכללם היערכות לשינויי האקלים וקידום יוזמות סביבתיות. פעילות הקבוצה בתחום האקלים והסביבה נעשית באמצעות צריכת משאבים אחראית וניהול הביצועים הסביבתיים, ניהול הזדמנויות וסיכוני אקלים וסביבה, תמיכה בלקוחות במעבר לכלכלה דלת פחמן כדוגמת קידום ומימון אשראי לפרויקטים שמקדמים סביבה ירוקה ועוד.

אקלים וסביבה
Environment

בשנים האחרונות גוברת המודעות הגלובלית להשפעות אפשריות של שינויי האקלים על המערכות האקולוגיות, החברה והמערכת הפיננסית העולמית. בשנים הבאות צפויות השפעות אלו להימשך, להתעצם ולהיות אתגר מרכזי למדינות העולם. קבוצת מזרחי-טפחות רואה חשיבות רבה בהיערכות להשפעות אלה ולמשמעויות הנובעות מהן ואף שואפת לצמצם את ההשפעות הסביבתיות השליליות שלה.

הקבוצה פועלת במקצועיות ובאחריות כדי להרחיב את היערכותה לסיכונים העלולים לנבוע משינויי האקלים. זאת בהתאם לדרישות הרגולטור בארץ ובהתבסס על פרקטיקות גלובליות מקובלות, בד בבד עם היערכות לביצוע התאמות נדרשות במגזרי פעילותה לטובת כלל מחזיקי העניין ויציבות המשק הישראלי. נוסף לכך, הקבוצה פועלת בשנים האחרונות בדרכים מגוונות כדי לצמצם את השפעותיה הסביבתיות, הן כמוסד פיננסי המממן גופים ופרויקטים שונים, והן כגוף עסקי העושה שימוש במשאבים לצורך פעילותו.

בשנת 2023 פרסם הבנק את דוח האקלים (TCFD) הראשון שלו לשנת 2022, שעסק באופן נרחב ומקיף בהיערכותו לניהול סיכונים והזדמנויות הנובעים משינויי האקלים. דוח זה היה אבן דרך חשובה בהיערכות הבנק להטמעת היבטי אקלים בכלל פעילותו. מאז הבנק מדווח לציבור בתדירות שנתית על התקדמותו בהטמעת היבטי אקלים, פעולות וביצועים בתחום, במסגרת דוח ה-ESG המאוחד של הבנק הכולל את דוח האקלים.

תחומי אקלים וסביבה מנוהלים בבנק כחלק מתחום ה-ESG. ככאלה, הם נמצאים באחריות משותפת של מנהלת חטיבת הון אנושי ומשאבים (שהיא מנהלת סיכוני ה-ESG בבנק) והחטיבות האחרות של הבנק המובילות את ניהול היבטי האקלים במגוון תחומים, כל חטיבה לפי עיסוקה ובפיקוחו של הדירקטוריון.

הבנק גיבש מבנה ממשל תאגידי לניהול ולפיקוח על היבטי אקלים וסביבה, הכולל הסדרה של חלוקת הסמכויות ותחומי האחריות, לצד הטמעה של ניהול היבטי אקלים וסביבה בפעילות העסקית בהתאם למדיניות שקבע הבנק.

ממשל תאגידי ונייהול היבטי אקלים וסביבה

סטטוס הטיפול בהיבטי אקלים כחלק מסטטוס הטיפול בהיבטי ESG ואף אושרה המדיניות לניהול סיכוני ESG של הבנק. כמו כן, בתחילת שנת 2026 הוועדה דנה במסמך ה-ICAAP לשנת 2025, הכולל תרחיש קיצון אקלים לסיכוני מעבר שהוכן על ידי החטיבה לניהול סיכונים.

הנהלת הבנק

תחום ה-ESG, ובכלל זה היבטי אקלים וסביבה, הוא נושא חוצה ארגון המשולב בפעילותן השוטפת של כלל חטיבות הבנק, וזאת בשל השפעתו על מגוון היבטים ופעילויות בבנק. ניהול הסיכון חוצה חטיבות ודרגים ונעשה מתוך מעורבות של כלל חברי הנהלה. על מנת להטמיע את הנושא בפעילות השוטפת, מתקיימים ממשקי עבודה בין חטיבות הבנק לניהול סיכוני האקלים, מימוש הזדמנויות האקלים וניהול היבטים סביבתיים אחרים. בפרט, כל אחד ממנהלי הסיכונים בבנק בוחן באופן עצמאי, ובשיתוף מנהלת חטיבת הון אנושי ומשאבים, את שילוב סיכוני האקלים בתחומי אחריותו ואת הטמעת פרקטיקות ניהול הסיכון הרצויות בתהליכי העבודה המתאימים, בהתאם לרמת המהותיות שלו.

אחריות חטיבות הבנק

חטיבת הון אנושי ומשאבים

מנהלת חטיבת הון אנושי ומשאבים אחראית לתכלול וריכוז כלל המאמצים בבנק מזרחי-טפחות בנוגע לקידום היבטי אקלים וסביבה, לרבות יישום הרגולציה החלה על הבנק בנושא.¹ מנהלת החטיבה אחראית לדיווח על אודות התפתחות הנושא בבנק – היא מדווחת להנהלת הבנק בתדירות חצי שנתית, ולוועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון ולמליאת הדירקטוריון בתדירות שנתית. לצד זאת, מנהלת החטיבה מוסרת דיווחים שוטפים למנכ"ל הבנק בדבר סטטוס התהליכים המיושמים בבנק והיערכותו, בהתאם לצרכים העולים מעת לעת.

יחידת ה-ESG

יחידת ה-ESG בבנק פועלת להטמעה ויישום של היבטי אקלים וסביבה בתהליכי העבודה והניהול. הובלת התחום מתבצעת על ידי ראש צוות אחריות תאגידי, בשיתוף פעולה מלא עם היחידות העסקיות והתפעוליות. כמו כן, מתקיימים ממשקי עבודה שוטפים עם נציגים ייעודיים המשמשים שותפים לתהליכי בקרה, דיווח, יישום והטמעה של נושאי ESG בבנק.

היחידה, הפועלת במסגרת אגף מובילות ארגונית בחטיבת הון אנושי ומשאבים, אמונה על גיבוש ויישום אסטרטגיית ה-ESG של הבנק. תפקידה כולל תכלול והטמעת היבטי ESG ברמה רוחבית, לצד ניהול תהליכי הדיווח הפנימי והחיצוני בהתאם לפרקטיקות הגלובליות המקובלות. כמו כן, היחידה מרכזת את המאמצים לזיהוי ומימוש הזדמנויות ESG, לרבות בתחום האקלים והסביבה, וכן להטמעת סיכונים אלה בתהליכי ניהול הסיכונים הרלוונטיים. נוסף לכך, יחידת ה-ESG מקדמת את נושאי אקלים וסביבה בהיבטים שונים בשיתוף חטיבות הבנק ואמונה על גיבוש הדיווחים החיצוניים בנושא ניהול סיכוני האקלים, לרבות במסגרת דוח ה-ESG השנתי ודוח ה-TCFD.

1. כחלק מאחריותה כמנהלת סיכוני ה-ESG בבנק.

הגופים המרכזיים האחראים לניהול היבטי האקלים בבנק

פיקוח הדירקטוריון, ההנהלה וחטיבות הבנק על תחומי אקלים וסביבה

מליאה וועדות הדירקטוריון

הדירקטוריון נושא באחריות לעסקי הבנק ולאיתנותו הפיננסית. מעורבותו בתחום האקלים באה לידי ביטוי בפעילות השוטפת של מליאת הדירקטוריון ובוועדותיו. הדירקטוריון אחראי להתוות ולאשר את עקרונות המדיניות לניהול סיכוני ESG, ובכללם סיכוני אקלים וסביבה, וכן לוודא כי עקרונות אלה מיושמים בפועל ותומכים באסטרטגיה העסקית של הבנק. הדירקטוריון מקבל דיווחים שוטפים על היערכות הבנק לשינויי האקלים ולהיבטים סביבתיים נוספים באמצעות הנהלת הבנק ומומחי תוכן ומקיים דיון שנתי בנושאי סיכוני האקלים וסיכונים סביבתיים. בשנת 2025 נערכו מספר דיונים בוועדה לניהול סיכונים ובמליאת הדירקטוריון בנושא אקלים וסביבה, והם כללו עדכון על התקדמות הבנק בהיערכות להטמעת היבטי האקלים והסביבה בפעילותו.

הוועדה לניהול סיכונים

הוועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון דנה במדיניות הבנק לניהול סיכוני ESG ומאשרת אותה. בוועדה זו דנים בהיבטי סיכוני ESG ובמדיניות לניהול ובקרת הסיכונים בבנק, ובכללם באסטרטגיית הסיכון הכוללת ובתאבון הסיכון. הוועדה אחראית לגיבוש המלצות לדירקטוריון הבנק בנושא ומפקחת על הטמעת היבטי האקלים במסגרות ניהול הסיכונים בבנק. סטטוס ניהול סיכוני ESG, ובכללם סיכוני האקלים והיבטים סביבתיים נוספים, מדווח בתדירות שנתית במליאת הדירקטוריון. בשנת 2025 הוצג

החטיבה לבנקאות עסקית

האשראי, תחום הפעילות המרכזי בבנק, הוא התחום הבנקאי המרכזי המושפע מתחומי אקלים וסביבה ואף משפיע עליהם. החטיבה לבנקאות עסקית אחראית לניהול כלל סיכונים האשראי בבנק, והיא מובילה את ניהול סיכונים הסביבה והאקלים בפעילות האשראי בבנק לרבות הטמעת שיקולים אלה בהחלטות אשראי (עסקים גדולים, עסקים בינוניים וקטנים ומשכנתאות) – הן בצד הסיכון והן בצד ההזדמנויות העסקיות. החטיבה פועלת לממש את אחריותה זו באמצעות צוות עבודה ייעודי בנושא אקלים באשראי (ראו פירוט להלן). נוסף לכך, החטיבה אמונה על ניהול הסיכונים הסביבתיים בסיכון האשראי.

בתחום האשראי העסקי, החטיבה מצויה בשלבים מתקדמים של הטמעת מתודולוגיה לזיהוי ולהערכת גורמי סיכון אקלימיים העלולים להשפיע על סיכון האשראי של הבנק ושל לזוים עסקיים ספציפיים. המתודולוגיה היא הרחבה לתהליכים הקיימים לניהול הסיכונים הסביבתיים בהיבטי האשראי העסקי, והחטיבה ממשיכה לפתח אותה בהתאם להתפתחות הסיכון וכלי הניהול שלו. לצורך שכלול המתודולוגיה, הרחבת היכולות ומתן מענה איכותי לדרישות הדיווח והעמידה ברגולציה, מתבצעים תהליכים מאתגרים של איסוף, ריכוז וניתוח נתונים, גיבוש כלי מיפוי גאוגרפיים עבור בטוחות ופעילות מול הגורמים המקצועיים בטיוב הכלים המתודולוגיים. בפרט, החטיבה פועלת בשיתוף פעולה עם יחידות נוספות בבנק להשלמת מיכון הכלים להערכת סיכונים אקלים באשראי עסקי והמערכות לאיסוף וניתוח הנתונים הרלוונטיים.

לאור החשיבות שהבנק מעניק לפיתוח מומחיות בתחום האקלים והסביבה ולצורך הניטור והמעקב אחר התפתחות הסיכון וניהולו, נוסד בשנת 2024 תפקיד ייעודי בחטיבה לבנקאות עסקית, אשר אחראי למעקב, מדידה ואיגום מידע בתחום זה. אחראית סיכונים אקלים וסביבה באשראי משמשת גורם ידע מקצועי בקו הראשון של סיכון האשראי בבנק לתחום האקלים, ואליה יכולים לפנות אנשי מקצוע הנדרשים לנושא בתהליכי קבלת החלטות. מינוי גורם פנימי בבנק האמון על הנושא מעמיק את היכולת של הבנק להטמיע את היבטי האקלים בליבת העשייה שלו באופן התומך בפיתוח עסקי וקשריו עם הלקוחות. במקביל, החטיבה מובילה את המאמצים בכלל הבנק לזיהוי ולבחינת הזדמנויות אקלים. היא אחראית להובלת פיתוח מוצרי אשראי ירוקים ייחודיים וחדשניים ולהרחבת היקף האשראי הירוק שהבנק מעמיד, וכן לעדכון מדיניות האשראי בהתאם למנגנוני ניהול הסיכונים שגובשו בתחום האקלים.

החטיבה הקמעונאית

החטיבה הקמעונאית אחראית להטמעת היבטי האקלים בפעילות החטיבה, הכוללת היבטים מגוונים של הזדמנויות וסיכונים אשראי (בשיתוף החטיבה לבנקאות עסקית) וכן מוצרי פאסיבה מגוונים. בשנת 2025 המשיכה החטיבה בהטמעת סיכונים אקלים בפעילותה (ובפרט מערך המשכנתאות והמערך המסחרי), ובתוך כך פעלה לשכלול הכלים והתהליכים להערכה ומדידה של סיכונים האקלים באשראי קמעונאי ובתיק המשכנתאות של הבנק. במסגרת אחריות החטיבה הקמעונאית למוצרי פאסיבה פועל בחטיבה צוות עבודה בתחום מימוש הזדמנויות פאסיבה. בשנת 2025 המשיכה החטיבה בשותפותה בפורומים ובצוותי עבודה שהוקמו לשם הטמעת היבטי האקלים.

החטיבה הפיננסית

החטיבה הפיננסית אחראית להטמעת היבטי האקלים בפעילות החטיבה, הן בניהול הסיכונים הנמצאים בניהולה, סיכון השוק וסיכון הנזילות, והן במימוש הזדמנויות הנמצאות תחת ניהולה. אנשי המקצוע בחטיבה המשיכו בפעילותם ליצירת מנגנונים להערכה וניהול של היבטי אקלים בסיכון ההשקעות

בתיק הנוסטרו ובהשקעות הריאליות של הבנק ובגיבוש מנגנוני הערכה וניהול של היבטי אקלים בסיכון הנזילות. אנשי החטיבה משתתפים במאמצי הבנק לפיתוח הצעות ערך ללקוחות הבנק בתחום מוצרי הפאסיבה ואף מובילים אותם. גורמי המקצוע הרלוונטיים משתתפים בוועדות ההיגוי ובצוותי העבודה שהוקמו בבנק לקידום נושאים אלה.

החטיבה לניהול סיכונים

החטיבה לניהול סיכונים משמשת קו הגנה שני לניהול סיכונים ESG, ובכללם סיכונים אקלים וסיכונים סביבתיים. החטיבה אחראית לבחון ולאגור את מסמך המדיניות לניהול סיכונים ESG של הבנק, ובפרט בהיבטי סיכונים אקלים וסביבה; לפתח וליישם תרחישי קיצון בהיבטים סביבתיים (לרבות תרחישי אקלים); לקבוע ולשלב תהליכים לניהול סיכונים האקלים והסביבה במסגרת הערכת הסיכונים הכוללת ולהתאימם למסגרת ניהול הסיכונים.

ועדות היגוי ומנהלות

בבנק פועלים פורומים רוחביים לצורך תכלול, הובלה וניהול של היבטי אקלים, ומטרתם תיאום בין הגורמים בבנק לשם קידום התחום, קבלת החלטות ואישור הפעולות הנדרשות.

ועדת היגוי ESG

מעורבות ההנהלה בנושא סיכונים האקלים וכן ניהול סיכונים סביבתיים נוספים מיושמים באמצעות ועדת היגוי רבעונית, בראשות מנהלת חטיבת הון אנושי ומשאבים. בוועדה חברים מנהלי החטיבות הרלוונטיות לתחום, לצד מנהלי יחידות בבנק המעורבים בקידום תחום ה-ESG. תפקיד הוועדה הוא הובלת מדיניות, פעילות, בקרה ודיווח במסגרת קידום תחום ה-ESG בכל פעילות הבנק. הוועדה מדווחת להנהלת הבנק על התקדמות ושיפור בביצועי ESG, ובכללם ביצועים סביבתיים. סמכויותיה ותחומי אחריותה של ועדה זו כוללים גם תכלול והובלת התהליכים הנדרשים להיערכות לשינויי האקלים. הוועדה אחראית לגיבוש אסטרטגיית הבנק להתמודדות עם שינויי האקלים וניצול הזדמנויות העולות מהם; בחינה וגיבוש של מנגנוני ניהול הסיכון; עדכון מסמכי המדיניות בהיבטי ESG; בחינה של המוצרים המוצעים בבנק לצורך רתימת ההזדמנויות ופיקוח על תהליכי הדיווח השוטפים. בשנת 2025 התכנסה ועדת היגוי ESG בתדירות רבעונית.

מנהלת אקלים

לצורך ניהול שוטף של הטמעת היבטי האקלים והיערכות רב-שנתית ליישום נב"ת¹ 345, הוקמה מנהלת ייעודית, בראשות מנהלת חטיבת הון אנושי ומשאבים ובהשתתפות מנהלים ונציגים מחטיבות אלו: הון אנושי ומשאבים, ניהול סיכונים, משפטית, בנקאות עסקית, קמעונאית ופיננסית. המנהלת אחראית לגבש המלצות להנהלת הבנק בנוגע למדיניות ניהול סיכונים האקלים וניצול הזדמנויות. המנהלת פועלת בשתי זרועות מרכזיות: צוות ניהול סיכונים אקלים באשראי ופיתוח הזדמנויות וצוות מימוש הזדמנויות פאסיבה.

בשנת 2025 התכנסה המנהלת בפורום מלא בתדירות חצי שנתית לצורך סקירה ואישור הפעילות של צוותי העבודה, סקירה של חומרים מקצועיים וקבלת החלטות על כיווני פעולה נדרשים לצורך קידום

1. הוראת ניהול בנקאי תקין 345: "עקרונות לניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים", היא הוראת הרגולציה החשובה ביותר בתחום האקלים עבור בנקים בישראל, אשר עוסקת בהנחיות לניהול סיכונים פיננסיים הקשורים לשינויי אקלים.

אסטרטגיית אקלים וסביבה

התחום בבנק ווידוא יישום של הרגולציה. נוסף לכך, נידונו סיכוני האקלים של הבנק וסטטוס התקדמות התהליכים לעמידה בנב"ת 345. נושאים הקשורים לניהול סיכוני אקלים נידונו גם בוועדת היגוי ESG וכמו כן נערכו פגישות ממוקדות בפורומים מצומצמים בהתאם לצורך כחלק מהטמעת היבטי וסיכוני אקלים בפעילות החטיבות השונות.

צוות עבודה – ניהול סיכוני אקלים באשראי ופיתוח הזדמנויות

צוות העבודה – בראשות סגן מנהל החטיבה לבנקאות עסקית ובהשתתפות נציגי החטיבה הקמעונאית, חטיבת הון אנושי ומשאבים, חטיבת מידע ודיווח כספי והחטיבה לניהול סיכונים – הוקם לטובת היערכות הבנק להכללת סיכוני אקלים בתהליכים ומתודולוגיות של חיתום האשראי בבנק, וכן לאיתור ומימוש הזדמנויות אקלים באמצעות מוצרי מימון ירוק חדשניים. הצוות פעל ליצירת המנגנונים הנדרשים לזיהוי, סיווג והערכה של הסיכונים והטמעתם במדיניות ניהול סיכוני האשראי של הבנק. בשנת 2025 התכנס הצוות לרוב בתדירות חודשית.

צוות עבודה – מימוש הזדמנויות פאסיבה

צוות העבודה בראשות מנהל סקטור נכסי לקוחות וייעוץ, ובהשתתפות נציגי החטיבה הפיננסית, החטיבה העסקית ומחלקות מתחום הייעוץ וההשקעות והחטיבה לניהול סיכונים, הוקם על מנת לבחון ולגבש תוכניות עבודה למימוש הזדמנויות אקלים בתחומים עסקיים שאינם אשראי. צוות העבודה התכנס בשנת 2025 בדרך כלל בתדירות חודשית, או בהתאם להתפתחות הנושא. הצוות בחן הזדמנויות במוצרי הפאסיבה ופעל לקידום פיתוח של מוצרים פיננסיים אקלימיים, כגון מוצרי השקעות ופיקדונות, לצד הטמעת מידע רלוונטי במערכות הייעוץ והאנליזה ושילוב שיקולים אלה בייעוץ השקעות ללקוחות.

הוועדה להתייעלות אנרגטית

מתוקף אופי פעילותו של הבנק בבנייני משרדים, צריכת האנרגיה היא גורם ההשפעה האקלימי הישיר הגדול ביותר של הבנק. עם זאת, תחום זה מייצג גם את אחת ההזדמנויות המרכזיות להתייעלות תפעולית. הבנק מודד ומנהל את צריכת האנרגיה שלו באופן שוטף ונוקט מגוון מהלכים לשיפור היעילות האנרגטית. בשנים האחרונות התמקד המאמץ המרכזי בהקמת מבנה מטה הבנק החדש בלוד, אשר תוכנן ונבנה בהתאם לתקן הבנייה הירוקה המתקדם LEED. בשנת 2025 הוגשו החומרים להסמכה לתקן LEED פלטינום. נוסף לכך, הבנק מקדם יוזמות נוספות במתקניו, כמו החלפת מערכות מיושנות ועתירות אנרגייה למערכות מתקדמות בעלות ניצול אנרגטי יעיל. את תחום ההתייעלות האנרגטית מנהלת הוועדה להתייעלות אנרגטית, בראשות מנהל נכסים, בינוי ואחזקה. הוועדה, המורכבת מאנשי מקצוע מאגף הלוגיסטיקה ויועצים מקצועיים קבועים, מתכנסת אחת לרבעון ותפקידה לבחון יוזמות ואפשרויות התייעלות.

ניהול אחראי של סיכוני אקלים וסביבה

שינויי האקלים יוצרים גורמי סיכון מגוונים למשק, אשר מתפתחים באופן הדרגתי. הבנק נדרש להתאים את מסגרות ניהול הסיכונים הקיימות שלו לאופי הסיכונים החדשים. הבנק פועל להטמיע מנגנוני ניהול סיכונים מקיפים ומעמיקים, שיאפשרו לו להמשיך ולספק את שירותיו באופן מיטבי ובהתאם לתאבון הסיכון שלו, בד בבד עם שימת לב מעמיקה לצורכי הלקוחות ולבשלותם בעת הנוכחית.

אחריות כלפי הסביבה

הבנק שואף לצמצם את השפעותיו הישירות על האקלים והסביבה, להיערך בפעילותו להשפעות אפשריות של שינויי האקלים ולהבטיח רציפות תפעולית ומוכנות להתמודדות עם אתגרים אקלימיים אפשריים. מתוך כך, הבנק שואף לצמצם את טביעת הרגל הפחמנית התפעולית שלו, לשפר את מדדי היעילות האנרגטית ולצמצם צריכת משאבים.

אסטרטגיית אקלים וסביבה

בנק מזרחי-טפחות נערך לשינויי האקלים והשלכותיהם ופועל לסייע ללקוחותיו בהתמודדות עם ההתאמות האפשריות שיידרשו. ניהול היבטי האקלים כולל שלושה נדבכים, הנותנים מענה רחב להשפעות שינויי האקלים על הבנק ולקוחותיו: תמיכה בלקוחות במעבר לכלכלה דלת פחמן, ניהול אחראי של סיכוי אקלים וסביבה ואחריות הבנק כלפי הסביבה.

תמיכה בלקוחות במעבר לכלכלה דלת פחמן

מתוך הבנת מעמדו הייחודי של הבנק בכלכלה הישראלית והאתגרים הכרוכים בהתמודדות עם שינויי האקלים, הבנק פועל לפתח מוצרים פיננסיים מתקדמים המאפשרים ללקוחותיו, ובכך למשק הישראלי, לנתב משאבים פיננסיים לטובת צמצום פליטות של גזי חממה. מטרתם של מוצרים אלה היא לתרום הן למאבק הגלובלי בשינויי האקלים והן למוכנות העסקית של לקוחות הבנק לעתיד דל פחמן.

יעדים אסטרטגיים בתחום האקלים והסביבה

כחלק ממחויבותו של הבנק לניהול היבטי האקלים והסביבה בצורה סדורה ומקצועית, הציב הבנק יעדים ארוכי טווח בתחום זה. יעדים אלה עומדים בהלימה לאסטרטגיה של הבנק לניהול היבטי האקלים והסביבה ומאפשרים לבנק ליצור תהליכי עבודה מסודרים ומבוססי נתונים. היעדים מתייחסים הן להיבטי ניצול הזדמנויות והן להיבטי ניהול הסיכונים. פרק זה כולל מדדים המשמשים את הבנק במעקב אחר

ניהול היבטי האקלים: מדידת החשיפה לסיכון בתיק העסקי ומדידת המדרך הפחמני המלא של הבנק, כולל הפליטות הממומנות שלו. כמו כן, כלולים בפרק מדדים המשמשים את הבנק למעקב וניהול אחר היבטים סביבתיים, כגון צריכת המים, היקף ייצור הפסולת וצריכת האנרגיה של קבוצת מזרחי-טפחות.

רכיב ליבה אסטרטגי	יעדים לשנת 2030	סטטוס התקדמות – ביצוע בשנת 2023	סטטוס התקדמות – ביצוע בשנת 2024	סטטוס התקדמות – ביצוע בשנת 2025
אחריות כלפי הסביבה	צמצום המדרך הפחמני התפעולי ועצימות הפליטות ב-40% עד שנת 2030, לעומת שנת 2020 (שנת הבסיס).	צמצום של 8.9% בסך המדרך הפחמני וצמצום של 8% בעצימות המדרך הפחמני למ"ר (Location based), לעומת שנת 2020.	צמצום של 14.2% בסך המדרך הפחמני וצמצום של 13.3% בעצימות המדרך הפחמני למ"ר (Location based), לעומת שנת 2020.	צמצום של 10.6% בסך המדרך הפחמני וצמצום של 20.6% בעצימות המדרך הפחמני למ"ר (Location-based), לעומת שנת 2020.
תמיכה בלקוחות במעבר לכלכלה דלת פחמן	יתרת המימון וההשקעות בפרויקטים המקדמים סביבה ירוקה תהיה כ-10 מיליארד ש"ח.	6.7 מיליארד ש"ח, שהם עלייה של 52% לעומת שנה קודמת בהיקף האשראי הירוק.	7.7 מיליארד ש"ח, שהם עלייה של כ-15% לעומת שנה קודמת בהיקף האשראי הירוק.	10.03 מיליארד ש"ח שהם עלייה של 30% לעומת השנה הקודמת בהיקף האשראי הירוק. בכך, השלים הבנק עמידה ביעד שהציב, חמש שנים לפני המועד המתוכנן. בעקבות כך, הציב לעצמו הבנק יעד חדש לשנת 2030 – 13 מיליארד ש"ח.
ניהול אחראי של סיכוני אקלים וסביבה	צמצום החשיפה בתיק הנוסטרו לאפס בענפי כריית פחם וקידוחי נפט חדשים עד לשנת 2030. נוסף לכך, הבנק לא ישתתף בהנפקות ראשוניות של נכסים היוצרים חשיפה לענפים אלו.	בשנת 2023 הוקם המסלול החדש "אנרגיה מקיימת", במסגרת הקרן להלוואות בערבות המדינה לעסקים קטנים ובינוניים. המסלול הוא להשקעה במטרות ופרויקטים המפחיתים השפעה שלילית על הסביבה ומקדמים התייעלות באנרגיה.	בשנת 2024 הושקו שלושה מוצרים ירוקים חדשים וייחודיים ללקוחות פרטיים: <ul style="list-style-type: none"> ● הלוואות ייעודיות לרכישת רכבים חשמליים ● הטבות לטעינת רכבים חשמליים לחברי מועדון הבנק ● מסלול מימון ייעודי להתקנת פאנלים סולאריים, המאפשר קבלת הלוואות בתנאים נוחים והליך מזורז. 	בשנת 2025 הבנק פעל לקידום ופיתוח של מוצרים פיננסיים ירוקים נוספים.
נייהול אחראי של סיכוני אקלים וסביבה	צמצום החשיפה בתיק הנוסטרו לאפס בענפי כריית פחם וקידוחי נפט חדשים עד לשנת 2030. נוסף לכך, הבנק לא ישתתף בהנפקות ראשוניות של נכסים היוצרים חשיפה לענפים אלו.	הבנק מגבש מתווה לצמצום החשיפה לענפים אלו.	בשנת 2024 לא בוצעו רכישות אקוויטי בענפים אלו.	בשנת 2025 לא בוצעו השקעות אקוויטי חדשות בענפים אלו. נוסף לכך, הבנק קיבל על עצמו שלא לבצע השקעות אקוויטי חדשות בחברות העוסקות בחיפושי והפקת נפט וגז.

המעבר הגלובלי לכלכלה דלת פחמן, והתהליכים הנדרשים לכך, לרבות כגון פיתוח טכנולוגיות וחומרי גלם דלי-פחמן, לצד הצורך בהיערכות ובהתאמת תשתיות לסיכונים פיזיים, יוצרים הזדמנויות עסקיות רבות לבנק בתחומי האשראי, ההשקעות והייעוץ הפיננסי. הזדמנויות אלה יוצרות ערך משותף, בכך שהן מסייעות ללקוחות הבנק במעבר לפעילות כלכלית דלת פחמן, ומתבטאות בשני היבטים מרכזיים:

- פיתוח מוצרי אשראי ירוק – לרבות אשראי ייעודי למימון פרויקטים וחברות בעלות תרומה אקלימית וסביבתית.
- שילוב היבטי אקלים וסביבה בשירותי ייעוץ ההשקעות של הבנק ופיתוח מוצרים פיננסיים נוספים.

אשראי ירוק

הבנק רואה חשיבות בקידום הנושאים הסביבתיים ומעניק אשראי ייעודי לפיתוח, הקמה, תפעול או ייזום של מוצרים, שירותים ותשתיות ירוקים, התורמים לצמצום השפעה שלילית על האקלים והסביבה ולקידום קיימות. הבנק החל בתהליכי פיתוח של מוצרי אשראי ייעודיים עבור לקוחות עסקיים ופרטיים כאחד, הנותנים מענה עבור מגוון פעילויות בעלות השפעה אקלימית מופחתת וצמצום השפעות שליליות של המגזר העסקי על הסביבה. הבנק גיבש טקסונומיה פנימית המגדירה באופן מוסדר את הקריטריונים לאשראי הסביבתי, בהתאם לתקנים בין-לאומיים מקובלים¹ ובהתאמה לשוק הישראלי. הטקסונומיה משמשת בסיס לפיתוח מגוון מוצרי אשראי ופאסיבה ירוקים.

הטקסונומיה הירוקה של הבנק כוללת שבע קטגוריות בעלות כמה אפיקי מימון אופציונליים המקדמים היבטים סביבתיים.

טקסונומיה ירוקה לזיהוי וניהול הזדמנויות אקלים

הטקסונומיה הירוקה של הבנק כוללת שבע קטגוריות בעלות כמה אפיקי מימון אופציונליים המקדמים היבטים סביבתיים.

אנרגיות מתחדשות

אחד הרכיבים המרכזיים במעבר לכלכלה דלת פחמן הוא ייצור אנרגיה באמצעים מתחדשים, כחלופה לשריפת דלקים מאובנים (הכוללים: פחם, נפט וגז טבעי). פרויקטים של אנרגיות מתחדשות בישראל כוללים בין היתר: אנרגיה סולארית (התקנה של תאים פוטו-וולטאים על ידי חברות אנרגיה מתחדשות לצורך מכירה, או על ידי חברות ועסקים לצורך שימוש עצמי), אנרגיה הידרו-אלקטרית, אנרגיה גאותרמית ואנרגיית רוח. משק האנרגיה המתחדשת בישראל צומח במהירות, וזאת לאור הדרישה הגוברת והמאפיינים הגאוגרפיים של ישראל, המאפשרים ניצול של המשאבים המתחדשים. בסיווג זה נכללים חברות או מיזמים של תשתית בתחום האנרגיות המתחדשות, וכן חברות או מיזמים העוסקים בהתקנת פאנלים סולאריים בנכסים פרטיים/עסקיים. הבנק מעורב במימון פרויקטים רבים של אנרגיה מתחדשת ברחבי הארץ וכן הרחיב משמעותית את פעילותו בתחום באמצעות שלוחותיו בחו"ל.

תמיכה בלקוחות במעבר לכלכלה דלת פחמן

1. הטקסונומיה של הבנק התבססה על תקן GBP לאג"ח ירוק, אשר אומץ על ידי הבנקים המובילים בעולם כתקן המסדיר גם לאשראי ירוק.

התייעלות אנרגטית

מלבד המאמצים לייצור אנרגייה ממקורות מתחדשים, הפחתת פליטות גזי חממה כוללת גם מאמצים ליעול וחיסכון בצריכת אנרגייה במערכות קיימות. מהלכי התייעלות אנרגטית כוללים בין השאר שדרוג טכנולוגי של מערכות ייצור עתירות פליטות, שיפוץ נכסים לצורך שיפור צריכת האנרגייה שלהם והקמת מערכות לאגירת אנרגייה. חברות או מיזמים הנכללים בסיווג זה: פרויקטים להחלפת מכונות צרכניות אנרגייה בתעשייה במכונות יעילות אנרגטית, שיפוץ נכסי נדל"ן המשפרים את היעילות האנרגטית שלהם ומיזמים של תשתית בתחום אגירת אנרגייה בארץ ובחו"ל.

מניעת זיהומים ובקרה עליהם

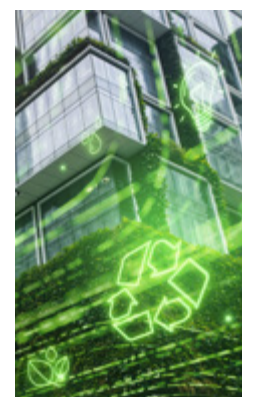
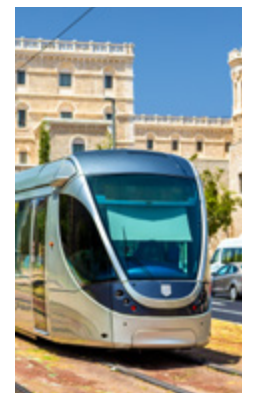
צמצום פסולת וטיפול בפסולת חיוניים למעבר לכלכלה דלת פחמן, בשל כמות הפליטות הרבה הנובעת מפסולת לא מטופלת. מערכות לאיסוף, מיון וטיפול בפסולת מאפשרות להפחית את ההשפעות השליליות הנובעות מפסולת, ולעיתים אף להשתמש בפסולת לשימושים משניים נוספים (על ידי מחזור, ייצור או השבת אנרגייה). בסיווג זה נכללות חברות המחזור וטיפול בפסולת וכן חברות או מיזמים העוסקים בשיקום של קרקעות מזוהמות.

תחבורה נקייה

כלי רכב הם מקור משמעותי של פליטות גזי חממה בעולם בכלל, ובישראל, שהיא מדינה מוטת רכב, בפרט. בשנים האחרונות חלה עלייה בדרישה לרכבים חשמליים, פיתוח מערכות להסעת המונים ושיפור ההליכתיות במרחב האורבני. כל אלה מאפשרים הפחתה ניכרת של פליטות גזי החממה. הבנק מעניק מימון לפרויקטים דוגמת הניתב המהיר והקו הירוק של הרכבת הקלה. חברות או מיזמים הנכללים בסיווג זה: הקמה ותפעול של מערכים ותשתיות של תחבורה ציבורית, מימון של פיתוח אורבני תומך הליכתיות ותחבורה לא ממונעת, וכן מימון לרכישת רכבים חשמליים והקמת תשתיות טעינה.

בנייה ירוקה

בנייה ירוקה נועדה לצמצם את ההשפעות השליליות של תהליכי הבנייה ולשפר את הביצועים הסביבתיים והמוכנות לסיכונים אקלים של המבנים הנבנים על פיה. בשנת 2005 פורסם בישראל תקן בנייה ירוקה ישראלי (ת"י 5281) המתווה את עקרונות הבנייה הירוקה, יחד עם תקנים בין-לאומיים מקובלים נוספים (דוגמת תקן הבנייה LEED). ענף הנדל"ן והבנייה הוא ענף מרכזי בישראל, והבנק רואה חשיבות גדולה בקידום הבנייה הירוקה בישראל. בסיווג זה נכללים חברות או מיזמים העוסקים בבנייה, תפעול ורכישה של מבנים/נכסים העומדים בתקנים של בנייה ירוקה.

ניהול בר קיימה של מים ושפכים

שימוש יעיל במים ובטיהור שפכים הוא גורם חשוב בהיערכות לשינויי האקלים, בשל ההשפעה האפשרית של עלייה בפעילויות התפלה וטיפול במים בתקופות יובש ובצורת. נוסף לכך הוא מסייע לצמצם את ההשפעה השלילית של פליטות גזי חממה הנובעות משפכים. ישראל נחשבת למדינה מתקדמת בטיפול במים, אך התפלה וטיפול במים הם פעולות עתירות אנרגייה שמחירן עלול להאמיר במידה ניכרת כתוצאה מעלייה במחירי האנרגייה. בשל מיקומה הגאוגרפי, ישראל חשופה לאתגרי מים רבים הדורשים פתרונות. הבנק רואה חשיבות רבה במימון פרויקטים המסייעים בפתרון אתגרים אלה, והוא מעורב כבר כעת במימון של פרויקטים בתחום ההתפלה וטיהור השפכים. סיווג זה כולל חברות ופרויקטים להקמה ולתפעול של מתקני טיהור שפכים והתפלת מים.

פיתוחים טכנולוגיים

חדשנות טכנולוגית וטכנולוגיית אקלים הן כלים מהותיים שדרכם העולם שואף למצוא פתרון לשינויי האקלים והשלכותיהם האפשריות. תעשיות החדשנות והטכנולוגיה הישראליות יוצרות פתרונות מגוונים להיערכות לשינויי האקלים או להפחתתם, והבנק רואה חשיבות רבה במימון חברות טכנולוגיות אלה. בסיווג זה נכללים חברות או מיזמים העוסקים במימון השקעה בחברות ירוקות וכן חברות המפתחות טכנולוגיות אקלים וסביבה (climate-tech\clean-tech).

מימון ירוק – ביצועים לשנת 2025

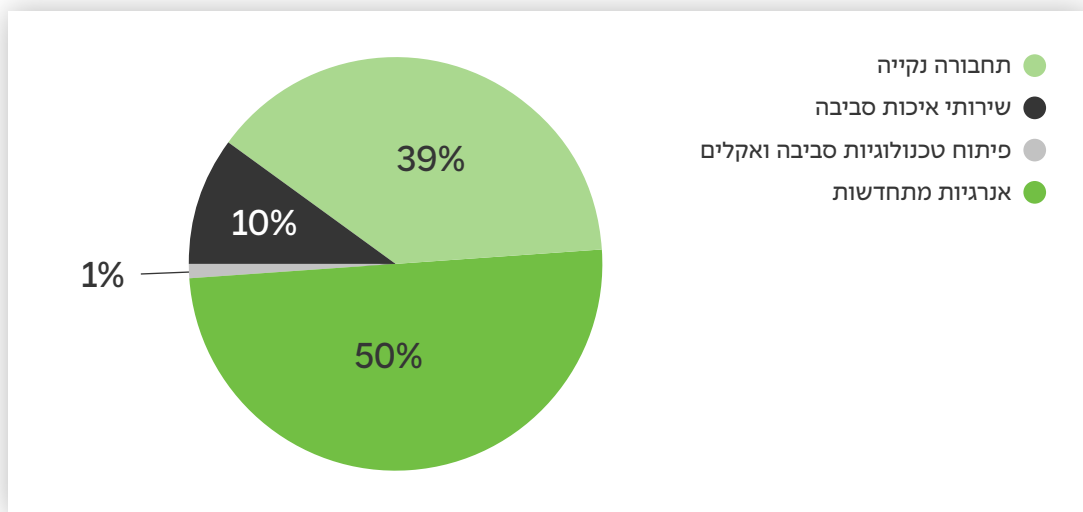
בשנת 2025 המשיך הבנק לפעול לפיתוח מוצרים ירוקים נוספים, בהתאם לבשלות המגמות הגלובליות בתחום ולמידת בשלות השוק בישראל. זאת בהמשך לפיתוח המשמעותי של מוצרים ירוקים בשנת 2024, שכלל בין היתר הלוואת לרכישת כלי רכב חשמליים, הטבות לטעינת רכבים חשמליים ומסלול מימון ייעודי ללקוחות פרטיים להתקנת פאנלים סולאריים. במקביל, פעלו אנשי המקצוע בבנק ליצירת שיתופי פעולה המעניקים ערך ללקוחות ותומכים ביעדי המימון הירוק של הבנק.

מטרתם של המוצרים הירוקים היא להקל על לקוחות הבנק באימוץ פתרונות סביבתיים מתקדמים, לצמצם את פליטות הפחמן במשק הישראלי ולהתאים את הפתרונות לצרכים האישיים של כל לקוח בתהליך מימון מהיר, נגיש ויעיל.

בהתאם לפרקטיקות הגלובליות המקובלות, הבנק מודד את המימון הירוק שהעמיד לפי סכומי האשראי ששימשו בפועל לקידום מטרות סביבתיות על ידי הלקוחות (אשראי מאזני). כך הבנק מנהל ומשקף למחזיקי העניין את האימפקט של הבנק בפועל, ובהתאם למדידה זו מציב הבנק את יעדיו בתחום, כמקובל בעולם. במקביל לכך, הבנק מודד גם התחייבויות נוספות ועתידיות למימון ירוק (אשראי חוץ-מאזני, הכולל ערבויות והתחייבויות עתידיות שטרם נוצלו על ידי הלקוחות).

היקף החשיפה האשראית בנושאים סביבתיים בשנת 2025

בשנת 2025 המשיכה העלייה בהיקפי האשראי הירוק, כתוצאה ממאמצי הבנק להשקיע במימון לקוחות ופרויקטים המקדמים סביבה ירוקה בכלל, ואנרגייה מתחדשת בפרט, בהתאם ליעד לשנת 2030.

הודות למיקוד עסקי, במהלך שנת 2025 חצה הבנק את רף ה-10 מיליארד ש"ח במימון ירוק והגיע להיקף של 10.03 מיליארד ש"ח, ובכך עמד ביעד המימון הירוק המקורי שהציב לעצמו. הישג זה נשען, בין היתר, על המשך הרחבת הפעילות במימון פרויקטים בתחומי האנרגייה המתחדשת ותשתיות תחבורה נקייה, והוא משמש אבן דרך משמעותית בהעמקת תרומת הבנק לקידום פעילות בעלת ערך סביבתי.

לאור העמידה המוקדמת ביעד והמשך התפתחות השוק, עודכן יעד המימון הירוק של הבנק ל-13 מיליארד ש"ח עד שנת 2030. הבנק ימשיך לפעול להרחבת תיק המימון הירוק, בכפוף לשיקולי ניהול סיכונים ובליווי תמיכה בלקוחותיו במעבר לכלכלה מקיימת יותר.

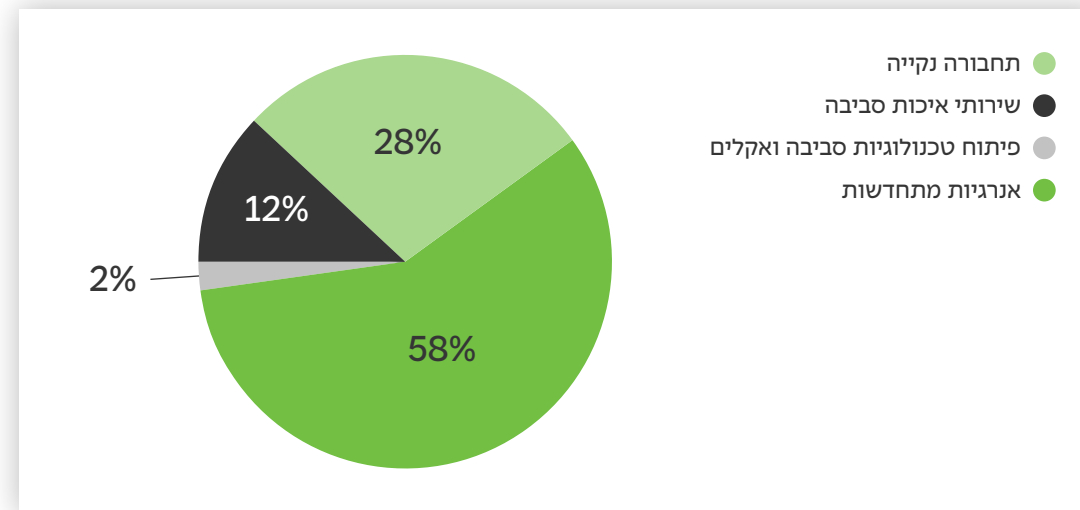
שילוב היבטי אקלים וסביבה במוצרים פיננסיים

לצד פעילות המימון הירוק, הבנק שואף לשלב היבטי אקלים וסביבה גם במוצרים ושירותים פיננסיים אחרים שהוא מעמיד לרשות לקוחותיו. הבנק מצוי בתהליך בחינה מעמיק של הערוצים האפקטיביים ביותר לשילוב היבטים אלה בכמה מוצרי פאסיבה (מוצרים לניהול ההון של הלקוחות, כגון מוצרי השקעות ופיקדונות), שיאפשרו לציבור הלקוחות לממש הזדמנויות אקלימיות בשיתוף הבנק.

היקף המימון¹ שניתן לנושאים סביבתיים עד ליום 31.12.25 הסתכם בכ- **10** מיליארד ש"ח, לעומת **7.7** מיליארד ש"ח בשנה הקודמת.

מימון נושאים סביבתיים לשנת 2025

היקף החשיפה האשראית² שהועמדה לנושאים סביבתיים נכון ליום 31.12.25 הסתכמה בכ- **18** מיליארד ש"ח לעומת **11.7** מיליארד ש"ח בשנה הקודמת.

1. אשראי מאזני בלבד. בהתאם לפרקטיקות הגלובליות המקובלות, הבנק מודד את המימון הירוק שהעמיד לפי סכומי האשראי ששימשו בפועל על ידי הלקוחות לקידום מטרות סביבתיות.
2. אשראי מאזני וחוץ-מאזני.

שילוב היבטי ESG ביעוץ השקעות

הבנק פועל בהתאם למדיניות לשילוב היבטי ESG ביעוץ השקעות.¹ הבנק מעניק ללקוחותיו שירותי ייעוץ פיננסיים מותאמים לצורכי הלקוח באמצעות יועצים פיננסיים מומחים, ומחלקת השקעות ואסטרטגיה של הבנק, האחראית לפרסום המלצות השקעה ליועצי ההשקעות בסניפים, מפרסמת מעת לעת עדכונים גם בנושא ESG.

בשנת 2025 הבנק המשיך להטמיע ולהרחיב את השימוש במערכת ציוני וסקירות ה-ESG שנרכשה בשנה הקודמת. יועצי ההשקעות מספקים ייעוץ מותאם להעדפות קיימות (ESG) ללקוחות המעוניינים בכך ומשלבים את הציונים והסקירות בתהליכי קבלת ההחלטות ובהמלצות ההשקעה. הבנק נערך להרחבת השירותים מבוססי דירוג ה-ESG בערוצים נוספים גם בשנת 2026, במטרה להעמיק את שילוב שיקולי הקיימות בשירותי הייעוץ ולהתאים אותם לצרכים ולהעדפות הלקוחות. הבנק פועל להטמעת כלים תומכי החלטה עבור ציבור המשקיעים והתקשר לשם כך עם מספר ספקים. הבנק צפוי להשיק עבור לקוחות פעילים בשוק ההון כלים תומכי החלטה שיוגשו באתר הבנק ובהמשך גם באפליקציה וכוללים גם התייחסות לנושאי ESG.

השקעות ריאליות

הבנק מקיים פעילות בתחום ההשקעות הריאליות בהתאם לחוק הבנקאות (רישוי), באמצעות חברת הבת מזרחי טכחות אינווסט. במדיניות ההשקעות של הבנק מובאים בחשבון היבטי ESG אשר נבחנו בכל השקעה, ובמסגרת בחינת ההשקעה נשלח שאלון ESG לחברה, ובאמצעותו מתקבל מידע על פעילות החברה והשפעתה בהיבטים אלו. צוות השקעות ריאליות מבצע בחינה איכותית של החברות, ומביא בחשבון שיקולים סביבתיים וחברתיים, ובהם זיהומי אוויר וקרקע, פליטות גזי חממה, פגיעה במגוון ביולוגי, תנאי עבודה ומתן זכויות לעובדים, תרומות ותמיכה בקהילה והיבטים נוספים. בבחינה נבדקת גם חשיפת החברות לתחומים כגון מעורבות גרעינית, ייצור נשק, טבק, הימורים, כריית מחצבים, פורנוגרפיה וכימיקלים אסורים על פי אמנות בין-לאומיות, ואם קיימת חשיפה – הנושא נבחן וביצוע ההשקעה יימנע. בעת קבלת החלטה להשקעה תינתן העדפה לחברות שרואות לנגד עיניהן את החשיבות בתרומה לסביבה ולקהילה. כלל ההשקעות שבוצעו בשנת 2025 התקיימו בהתאם למדיניות השקעות בנושא ESG.

פיתוח מוצרים פיננסיים נוספים

בשנת 2025 פעל הבנק על מנת להרחיב את פעילותו בתחום מוצרי הפאסיבה ולפתח מוצרים פיננסיים נוספים. כחלק מתהליכים אלו פותחו התשתיות הנדרשות לטובת מוצרים שונים, נבחנו שיתופי פעולה עם גורמים חיצוניים ובוצעו בחינות ראשוניות של צורכי לקוחות הבנק עבור מוצרים אלו. הבנק מתכנן לקדם מוצרים ירוקים נוספים בשנת 2026.

¹ [/https://www.mizrahi-tefahot.co.il/about-mizrahi-tefahot-he/corporate-responsibility/esg-policy](https://www.mizrahi-tefahot.co.il/about-mizrahi-tefahot-he/corporate-responsibility/esg-policy)

ניהול אחראי של סיכונים אקלים וסביבה

הבנק מפתח ומעדכן את מסגרות ניהול סיכוני האקלים שעל פיהן הוא פועל, הכוללות מתודולוגיות לזיהוי, הערכה והפחתה של הסיכונים, כחלק ממסגרות הניהול של הסיכונים הבנקאיים המסורתיים. הבנק הרחיב את מסגרת הניהול של הסיכונים הסביבתיים באשראי גם לסיכוני האקלים, ולשם כך הקים צוותי עבודה ייעודיים והוא פועל בשיתוף יועצים חיצוניים מומחים בתחום. בתהליך זה הושקעו משאבים רבים, שנועדו ליצור תשתית שתיתן פתרון ארוך טווח לצרכים העסקיים והרגולטוריים של הבנק, כמובן במקביל לשמירה על מענה אפקטיבי לצורכי הלקוחות. הבנק הקדים ובחר להתחיל בתהליך זה עוד טרם אישורה של רגולציה בישראל בנושא, מתוך הכרה בחשיבות ההיערכות המקדימה ומתוך הבנת המורכבות של תחום האקלים והשפעתו האפשרית על הבנק.

סיכוני האקלים

שינויי האקלים יוצרים גורמי סיכון לכלכלה הגלובלית והמקומית, והבנק פועל על מנת לזהות ולנהל אותם באופן אחראי ואפקטיבי בהתאם למטרותיו העסקיות. מקובל לחלק את סיכוני האקלים לשתי קטגוריות-על – סיכונים פיזיים וסיכוני מעבר.

סיכונים פיזיים

סיכונים הנוצרים עקב שינויים בדפוסי מזג האוויר ושינויים גאוגרפיים, לרבות התגברות התדירות והעוצמה של אירועי מזג אוויר קיצוניים בעקבות התחממות כדור הארץ. סיכונים אלה נחלקים לשתי קטגוריות עיקריות:

- **סיכונים אקוטיים** – סיכונים הכוללים התגברות בעוצמה ובתדירות של מופעים אקלימיים קיצוניים, כמו שיטפונות, שריפות, גלי חום וסופות טרופיות.
 - **סיכונים כרוניים** – סיכונים הכוללים שינוי הדרגתי וארוך טווח במערכות האקלימיות, וכוללים עלייה הדרגתית בטמפרטורות, שינוי בדפוסי המשקעים, עליית גובה פני הים, שחיקת קרקעות והמלחת מקורות מים טבעיים וכן תופעות אקלימיות נוספות.
- בהתאם לתרחישים הגלובליים המקובלים כיום מבחינה מדעית, לשינויי האקלים ארוכי הטווח וכן לאירועי אקלים ספציפיים יש השפעות פוטנציאליות רחבות היקף על שוק העבודה, על המדיניות הפיסקלית והמוניטרית, על הצמיחה ועל מדדים מקרו-כלכליים נוספים. כל אלה עלולים להשפיע על פרופיל סיכון האשראי של הבנק ודירוג האשראי של לווים פרטיים ועסקיים, וכן על סיכונים פיננסיים נוספים שהבנק מנהל.
- לסיכונים הפיזיים יש גם פוטנציאל להשפעות מיקרו-כלכליות נרחבות, והם עלולים לפגוע בלווים ובהשקעות הבנק עקב פגיעה בשווי נכסים שייפגעו מהתממשות אירועי הקיצון, פגיעה בהמשכיות עסקית (עקב שיבושים בשרשראות אספקה, קושי בהגעת עובדים ועוד) וירידה בביקוש למוצרים עקב אובדן רלוונטיות טכנולוגית או עסקית הנובעת מהשינויים הפיזיים.

סיכוני מעבר

סיכונים עסקיים הנובעים מהמעבר הגלובלי לכלכלה דלת פחמן, המיועד לבלום ולצמצם את השפעות שינויי האקלים, לרבות באמצעות קידום רגולציות וקידום חדשנות טכנולוגית אקלימית. סיכונים אלה נחלקים לכמה קטגוריות משנה: מדיניות ורגולציה, טכנולוגיה, שוק, מוניטין.

- סיכוני מדיניות ורגולציה – נובעים משינויים תכופים בדרישות של מחוקקים בארץ ובעולם בתחומי האקלים, המתבטאים בשינויי מיסוי, גילוי ורישוי. שינויים כאלה כבר מתממשים בעולם, כמו החלת מס הפחמן בגבולות האיחוד האירופי (המכונה CBAM¹), המושת על ייבוא סחורות בענפים עתירי פליטות ועתיד להשפיע על חברות רבות במשק הישראלי (בין השאר, בענף מוצרי המתכת וענף הדשנים).
 - סיכונים טכנולוגיים – נובעים מפיתוח של טכנולוגיות תחליפיות לטכנולוגיות קיימות בתחומים עתירי פליטות, לצורך התמודדות מיטבית עם שינויי האקלים, העלול להשפיע על חברות המפתחות טכנולוגיות קיימות או מתבססות עליהן.
 - סיכוני שוק – נובעים מתנודתיות בזמינותם ובמחיריהם של סחורות ומוצרים הנסחרים בשווקים, כגון חומרי גלם, מחירי אנרגיה ומים, ניירות ערך.
 - סיכוני מוניטין – נובעים מאיבוד אמון בחברות ובתעשיות שונות כתוצאה מהיערכות לשינויי האקלים, ומשינויים בהעדפות צרכנים ולקוחות עסקיים המעוניינים לרכוש מוצרים ושירותים מקיימים יותר ובעלי השפעה מופחתת על שינויי האקלים.
- כמו הסיכונים הפיזיים, גם סיכוני המעבר הם בעלי פוטנציאל להשפעות כלכליות ניכרות כתוצאה משינויים מקרו-כלכליים ברמת מבנה השוק של מגוון ענפי משק ושינויים בהיקפי המסחר הבינ-לאומי בין ישראל ושווקים מפותחים. בהיבטים מיקרו-כלכליים – חברות רבות צפויות להיפגע מבחינה פיננסית עקב סיכוני המעבר, בשל השינויים בסביבה העסקית, הרגולטורית, הטכנולוגית והציבורית שבה הן פועלות, אשר עלולים להוביל לירידה בביקוש למוצרים שלהן ובעלייה בהוצאות התפעול שלהן. שינויים במדדים פיננסיים אלה עלולים להיתרגם גם לפגיעה בכושר החזר של חברות אלה.

1. Carbon Border Adjustment Mechanism.

זיהוי סיכוני אקלים המשפיעים על הסיכונים הבנקאיים המסורתיים

כבסיס לבניית מתודולוגיה סדורה לניהול סיכוני אקלים בבנק, ביצע הבנק מיפוי מקיף של ההשפעות הפוטנציאליות של סיכוני האקלים על כל אחד מהסיכונים המסורתיים הרלוונטיים המנוהלים בבנק בשגרה. זאת לשם זיהוי הסיכונים המסורתיים שבהם ההשפעה עלולה להיות מהותית ובחירת מסגרות ניהול הסיכון המסורתיות אשר בהן יש לשלב, בהתאם לרמת המהותיות, גם את גורמי הסיכון האקלימיים. בין היתר, זוהו בתהליך זה ההשפעות הבאות:

קטגוריית סיכון	הגדרת הסיכון דוגמאות להשפעות אפשריות של שינויי האקלים על הסיכון
סיכון	<p>הגדרת הסיכון</p> <p>סיכון אשראי הוא הסיכון שלו, או צד נגדי של הבנק, לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק. סיכון האשראי הוא סיכון מהותי בפעילותו של הבנק, והוא מושפע ממספר גורמים עיקריים: סיכון עסקי הנובע מפעילותו של הלקוח, סיכונים ריכוזיות הנובעים מחשיפת יתר ללווה/קבוצת לווים ולענפי משק, סיכון ריכוזיות גאוגרפית, סיכון הנובע משינויים אקסוגניים הנוגעים בעיקר לשינויים בסביבה המקרו-כלכלית של הלווה, סיכונים סביבתיים וסיכונים אקלים וסיכונים תפעוליים, שלהתממשותם יש השלכות על סיכוני האשראי.</p>
סיכון אשראי	<p>דוגמאות להשפעות אפשריות של שינויי האקלים על הסיכון</p> <ul style="list-style-type: none"> שינויי אקלים צפויים להיות בעלי השפעות מקרו-כלכליות, אשר ישפיעו על מדדי צמיחה ותעסוקה, ובכך על חוסנם הפיננסי ויכולת החזר של לווים פרטיים ועסקיים. שינויי האקלים עלולים להשפיע על היכולות של הלווים לעמוד בהתחייבויותיהם כתוצאה מפגיעה ברווחיות או פגיעה פיזית בנכסים. סיכונים פיזיים עלולים לגרום לפגיעה בשווי הנכסים המשמשים ביטחונות להלוואות. התממשות סיכונים מעבר עלולה להוביל לפגיעה בכושר החזר של חברות הפועלות בענפים החשופים לסיכונים מעבר, בשל עלויות השקעה "כבדות" במעבר לכלכלה דלת פחמן וירידה ברווחיות החברות.
סיכון שוק	<p>הגדרת הסיכון</p> <p>סיכון שוק הוא הסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחופ-מאזניות הנובע משינוי בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי, עקב שינוי בגורמי הסיכון בשוק (שיעורי ריבית, שערי חליפין, מחירי מניות, סחורות ואינפלציה).</p> <p>דוגמאות להשפעות אפשריות של שינויי האקלים על הסיכון</p> <ul style="list-style-type: none"> שינוי בתנאי השוק עלול לגרום תנודתיות גבוהה בשווי אחזקות הבנק בניירות ערך של חברות הפועלות בענפים העלולים להיפגע משינויי האקלים. אירועי קיצון אקלימיים עלולים להוביל לשינוי בשווי של מגוון מכשירים פיננסיים הקשורים לאזורים שנפגעו מאירוע הקיצון, בדגש על מחירי ניירות ערך וסחורות ושערי חליפין.

קטגוריית סיכון	הגדרת הסיכון דוגמאות להשפעות אפשריות של שינויי האקלים על הסיכון
סיכון	<p>הגדרת הסיכון</p> <p>סיכון הנובע מאי-הוודאות בנוגע לזמינות המקורות, יכולת מימוש נכסים בזמן קצוב ובמחיר סביר. זהו סיכון מהותי וייחודי, בשל הצורך להגיב אליו תוך פרק זמן קצר עד כמה שניתן.</p>
סיכון נזילות	<p>דוגמאות להשפעות אפשריות של שינויי האקלים על הסיכון</p> <ul style="list-style-type: none"> אירועי אקלים קיצוניים עלולים להוביל לעלייה ניכרת ומהירה בביקוש לקוחות לנזילות ולאשראי, לצורכי התאמה או התמודדות עם שינויי האקלים. שינויים בטעמי משקיעים וברגולציות אקלימיות עלולים להוביל לעלייה בעלויות המימון של הבנק, אם לא יעמוד בציפיות השוקים מבחינת ביצועיו האקלימיים.
סיכון תפעולי	<p>הגדרת הסיכון</p> <p>הסיכון התפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי-נאותות או מכשול של תהליכים פנימיים, אנשים, מערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים.</p> <p>דוגמאות להשפעות אפשריות של שינויי האקלים על הסיכון</p> <p>ההמשכיות העסקית של הבנק עלולה להיפגע כתוצאה מפגיעה פיזית בנכסי הבנק או פגיעה ברצף הפעילות. למשל אירועי אקלים קיצוניים והשפעותיהם על תשתיות אנרגיה ותחבורה בישראל. נוסף לכך עלויות התפעול של הבנק עלולות לעלות כתוצאה משינויי האקלים.</p>
סיכון מוניטין	<p>הגדרת הסיכון</p> <p>סיכון מוניטין הוא הסיכון לרווחי התאגיד, ליציבותו או ליכולתו להשיג את יעדיו, כתוצאה מפגיעה במוניטין. פגיעה זו עשויה לנבוע מהתנהלות התאגיד, ממצבו הפיננסי או מפרסום שלילי (אמיתי או כוזב).</p> <p>דוגמאות להשפעות אפשריות של שינויי האקלים על הסיכון</p> <p>מוניטין הבנק עלול להיפגע כתוצאה מעלייה בציפיות של לקוחות הבנק ומחזיקי עניין אחרים להתאמת הפעילות לשינויי האקלים וכן כתוצאה מפגיעות מוניטין של גופים מהותיים שהוא מממן.</p>

בשנת 2025 העמיק הבנק את תהליכי הטמעת היבטי האקלים במסגרת ניהול הסיכונים שלו, וכחלק מכך הורחבו ושוכללו תהליכי העבודה באשראי עסקי, באשראי קמעונאי, באשראי לדיור ובהשקעות שהבנק מבצע. בנוגע לפעילויות עסקיות אלו הבנק פועל לשילוב היבטי האקלים במסגרות ניהול הסיכונים באופן אפקטיבי, ולשם כך מיישם תהליכים סדורים הכוללים זיהוי, הערכה, ניטור, בקרה ובמידת הצורך הפחתה של סיכונים אקלים.

כמו כן, בשנת 2025 פעל הבנק לשילוב היבטי אקלים רלוונטיים במסגרות לניהול סיכון המוניטין וסיכון הנזילות של הבנק.

נוסף על כך, הבנק מבצע צעדים להפחתת החשיפה לסיכון אקלימי במסגרת ניהול הסיכון התפעולי. לשם כך, כחלק מהיערכות לניהול המשכיות עסקית קיים מענה בתוכנית הבנק גם להשפעות אפשריות של תרחישי מזג אוויר קיצוניים כגון שריפות, הצפות, אירועי שלג ועוד.

זיהוי והערכת סיכוני האקלים באשראי העסקי

המתודולוגיה לזיהוי והערכת סיכוני האקלים באשראי העסקי פותחה לאור שתי מטרות: האחת – מיפוי וכימות מידת החשיפה של הבנק לסיכוני האקלים וסביבה; השנייה – פיתוח מנגנונים מתאימים להפחתת הסיכון וניהולם ברמה פרטנית ואגרגטיבית (מצטברת, הדרגתית). הבנק השקיע משאבים רבים בתהליך פיתוח המתודולוגיה, אימץ פרקטיקות גלובליות מובילות בתחום והתאים אותן לרמת הבשלות של השוק הישראלי.

התהליך כלל מיפוי וניתוח של תיק האשראי העסקי של הבנק ובעקבותיו נבנו קבוצות ענפים. הקבוצות אופיינו לפי הפעילות המשקית שלהן, כמו גם מאפייני האשראי ואופני החשיפה לסיכוני אשראי של הבנק אליהם. חברי כל קבוצה נמצאו כבעלי פרופיל סיכון אקלימי דומה. הבנק ערך סקר סיכונים בנוגע לכל קבוצת ענפים, בשיתוף יועצים חיצוניים מומחים לתחום, וכך זיהה את הסיכונים האקלימיים והסביבתיים המהותיים לאותה קבוצת ענפים, עם התחשבות בפרופיל הספציפי של לקוחות הבנק. כמו כן, הוערכו טווחי הזמן שבהם כל סיכון מהותי צפוי להתממש, על בסיס המידע הזמין לבנק. סקר הסיכונים אושר גם על ידי המומחים הענפיים בחטיבה לבנקאות עסקית.

בעקבות מיפוי הסיכונים גובשה "מפת חום" המדרגת את הסיכונים בהתאם למידת ההשפעה הפוטנציאלית שלהם עבור כל ענף. מפת החום נבחנת ומעודכנת באופן תקופתי, עם שקלול פרמטרים כגון טווח הזמן להתרחשות הסיכונים, זמינות חלופות טכנולוגיות והיכולת להסתגל לשינויים. מפה זו מספקת תמונה קוהרנטית של סיכוני האקלים עבור כל תיק האשראי.

במסגרת מאמצי הבנק לטייב ולדייק את המתודולוגיה להערכת סיכוני האקלים והטמעתה בפעילות השוטפת פיתח הבנק מתודולוגיה להערכת החשיפה לסיכוני מעבר לטווח קצר-בינוני. מתודולוגיה זו מביאה בחשבון את האופי המתפתח של סיכוני האקלים ואת מאפייני המשק הישראלי ומספקת ציון סיכון חלופי לטווח זמן קצר. לצורך עדכון ותיקוף דירוג זה פותחו מדדי סיכון המנטורים באופן תקופתי על ידי אנשי המקצוע בבנק. אם מדדי סיכון אלה מתממשים, דירוג הסיכון מתעדכן בהתאם לציון הסיכון ארוך הטווח שנקבע.

מיפוי סיכוני האקלים עבור אשראי מסחרי, בחלוקה לפי מגזרי פעילות כפי שהוגדרו על ידי הבנק

ענף פעילות	ענפים מוחרגים	עצימות החשיפה לסיכוני מעבר בטווח קצר (שנתיים) עד בינוני (עד חמש שנים)	עצימות החשיפה לסיכוני מעבר בטווח (מעל חמש שנים)	עצימות החשיפה לסיכונים פיזיים בטווח ארוך
אנרגיה ומבוססי דלקים פוסיליים	מכירה קמעונית של דלק למכוניות	גבוהה ¹	גבוהה	בינונית
מתכות (ייצור ומסחר)		בינונית	גבוהה	בינונית
תעשיות מבוססות כימיה	תעשיות מוצרי פלסטיק	בינונית	גבוהה	בינונית
תעשיות אלקטרוניקה, אופטיקה ומכניקה		בינונית	בינונית	בינונית
תשתיות ואיכות סביבה		בינונית	בינונית	בינונית
בינוי (פרויקטים סגורים)		נמוכה	נמוכה	בינונית
שימושים בקרקע (כולל אנרגיה מתחדשת)		בינונית	בינונית	בינונית
מסחר במוצרים ושירותים עתירי אנרגיה, לרבות שירותי תחבורה והובלה		בינונית	גבוהה	בינונית
ייצור ומסחר במוצרי מזון		בינונית	בינונית	בינונית
מסחר אחר		בינונית	בינונית	בינונית
חקלאות		נמוכה	נמוכה	גבוהה
ענפים נוספים ²		חשיפה נמוכה לסיכוני אקלים		

כדי להעריך נכונה את מידת הסיכון הייחודית המשויכת לכל אחד מלקוחות הבנק בחטיבה העסקית, הבנק פיתח כלי להערכת פרופיל הסיכון הפרטני של לווה בודד, המבוסס על שאלונים ענפיים להערכת הסיכונים. השאלונים בוחנים את מידת החשיפה של הלקוח לשינויי האקלים וסיכונים סביבתיים נוספים, על פי ניתוח הפעילות העסקית שלו והסיכונים הכרוכים בה. נוסף על כך, נבחנים מנגנוני ההפחתה וההיערכות של הלקוחות להתממשות הסיכונים כמו גם האפקטיביות של מנגנונים אלה. השאלונים להערכת הסיכון השיווי נועדו למילוי על ידי לקוחות הבנק, במטרה לסייע לבנק לאמוד בצורה מדויקת יותר את הסיכונים שהוא חשוף להם ולהביא בחשבון מאפיינים ייחודיים של לקוחות ומנגנוני הפחתה

1. בדוח זה מוצגת לראשונה עצימות החשיפה לסיכוני אקלים על פי חלוקה לחשיפה גבוהה, בינונית ונמוכה. שינוי אופן התצוגה נועד לפשט את תמונת החשיפה לקוראי הדוח ועולה בקנה אחד עם מתודולוגיות דיווח מקובלות בארץ ובעולם. למען השקיפות, מסתח ההמרה הוא: דירוג 5 בסקאלה המספרית מתורגם לסיכון גבוה; דירוגים 3-4 מסווגים כבינוניים; דירוגים 1-2 מוגדרים כסיכון נמוך. יש לציין כי דרגה 1 נכללת בטווח 'נמוך', אף שבדוחות עבר לא נעשה בה שימוש בפועל.

2. ענפים בעלי חשיפה נמוכה לסיכוני אקלים.

זיהוי והערכת סיכונים אקלים באשראי לעסקים קטנים

בשנת 2024 גובשה בבנק מתודולוגיה להערכה וניהול של היבטי אקלים בסיכון האשראי בחטיבה הקמעונאית. לאחר בחינת הנושא, הוחלט למקד את מאמצי הבנק באשראי לעסקים קטנים מתוך הבנת ההשפעה של סיכונים האקלים על פעילותם. פרופיל החשיפה של עסקים קטנים לסיכונים אקלים שונה מפרופיל החשיפה של עסקים גדולים ותאגידים – במקרים רבים הפעילות העסקית שלהם ממוקדת באזור גאוגרפי מצומצם, כריות הביטחון שלהם קטנות, והיכולת שלהם להשקעות הון משמעותיות, הנדרשות פעמים רבות על מנת להיערך לסיכונים האקלים או להתמודד עם התממשותם, קטנה יותר. נוסף על כך, פעמים רבות היכולת של עסקים אלה להתאים את עצמם לדרישות המשתנות של לקוחותיהם קטנה מאלה של עסקים מבוססים יותר. לצד זאת, מאפייני החשיפה לסיכון אשראי שאליו הבנק חשוף אל מול לקוחות אלה הם אחרים, ושיטות העבודה מותאמות למאפיינים אלו.

מתודולוגיית ניהול והערכת הסיכונים מתבססת על המתודולוגיה שגובשה בחטיבה העסקית בהתאמה הנדרשת לפרופיל הסיכון של עסקים קטנים ולמאפייני תיק האשראי הקמעונאי של הבנק. בשלב הראשון גובשו קבוצות ענפים בעלי פרופיל חשיפה דומה לסיכונים אקלים. עבור כל אחת מקבוצות הענפים נערך סקר סיכונים לזיהוי הסיכונים המהותיים וכן נקבע סיכון שורשי לכל קבוצת ענפים. הסיכון השורשי עבור אשראי עסקי נקבע על סולם אחיד המביא בחשבון חשיפה לסיכונים פיזיים וסיכונים מעבר כאחד. סקר הסיכונים ודירוג הסיכון התבצע בשיתוף עם יועצים חיצוניים, על פי השיטות הגלובליות המובילות, ועברו תיקוף של אנשי המקצוע בחטיבה הקמעונאית. לצורך הערכת רמת הסיכון השיורי אצל לקוחות העומדים בסף מהותיות שייקבע, הבנק פיתח שאלונים קצרים בנוגע לעמידות הלקוח לסיכונים אקלים ענפיים, והבנקאי ימלא אותם בתהליך החיתום בהתאם לרפי מהותיות שהוגדרו.

בשנת 2025 המשיך הבנק בקידום היישום של מתודולוגיית ניהול והערכת סיכונים האקלים באשראי לעסקים קטנים בחטיבה הקמעונאית. בשנה זו גובשו ואושרו ספי מהותיות למילוי שאלונים ייעודיים והותנעו תהליכי מיכון להטמעת הכלים והנתונים במערכות הבנק. לאור הפיזור הרחב של התיק והיבטים תפעוליים הכרוכים בהטמעת התהליך, ביצע מדידה רוחבית בפועל של החשיפה לסיכונים אקלים בתיק יהיה עם השלמת תהליכי המיכון.

מיפוי סיכונים האקלים עבור אשראי קמעונאי, בחלוקה לפי מגזרי פעילות כפי שהוגדרו על ידי הבנק

ענף פעילות	סיכון שורשי
תעשייה עתירת פליטות	גבוה
תעשייה אחרת	בינוני
תחבורה	בינוני
מוסכים וחלקי חילוף	גבוה
בנייה, קבלנים, ועבודות הנדסה	בינוני
נדל"ן ואנרגייה מתחדשת	בינוני
מסחר	בינוני
חקלאות וייצור מזון	גבוה
ענפים נוספים	חשיפה נמוכה לסיכונים אקלים

וניהול הקיימים אצלם. כמו כן, שאלונים אלה עשויים להעלות את מודעות הלקוחות לסיכונים המרכזיים שהם חשופים להם, ובהמשך – להתאמת פעילותם לסיכונים האקלים.

כלי הערכת הסיכונים מיושם אצל לקוחות החטיבה לבנקאות עסקית העומדים ברמות סף מהותיות שנקבעו בבנק, ולשם הטמעתו המקצועית מבוצעות הדרכות מקצועיות בנושא סיכונים אקלים ואופני הערכת הסיכון וניהולו לאנשי המקצוע בחטיבה העסקית. בשנת 2025 העמיק הבנק את תהליך הטמעת השאלונים בפעילות השוטפת של החטיבה העסקית ובבקשות אשראי חדשות, וכן בניתוח המענה שהתקבל לשאלונים מלקוחות הבנק. במקביל, הוטמעו היבטים אלו במדיניות האשראי של הבנק.

בשנת 2025 השתמש הבנק בכלי המיפוי הגאוגרפי המתקדם לניהול סיכונים אקלים שהושק על ידו בשנה הקודמת. כלי המיפוי מסייע בזיהוי מדויק של מיקומים רגישים לסיכונים אקלים פיזיים (כגון אירועי מזג אוויר קיצוניים ועליית מפלס הים) בתיקי האשראי העסקי ומאפשר לבנק לאמוד את מידת החשיפה של נכסי בטוחה לסיכונים ולהתאים מדיניות להפחתתם במקרה הצורך.

בשנת 2025 פעל הבנק להתאמת המתודולוגיה והתהליכים להערכת סיכונים אקלים באשראי עסקי גם לפעילות השלוחות בארה"ב ובלונדון. סקר סיכונים האקלים עודכן בהתאם למאפייני תיקי האשראי של השלוחות והשאלונים הותאמו לממצאי הסקר המעודכן. כמו כן, החל הבנק בהטמעה בפועל של הכלים והתהליכים, לרבות הדרכות לעובדי השלוחות. הטמעת המתודולוגיה, מדידת חשיפת תיק האשראי העסקי בשלוחות וניתוח הממצאים צפויים להימשך גם במהלך שנת 2026.

זיהוי והערכת סיכונים אקלים באשראי לדיר

סיכונים האקלים הפיזיים בישראל עתידים להשפיע על עליית טמפרטורות, עלייה בתדירות ובעוצמה של הצפות ושריפות ועוד. אשראי לדיר הוא אשראי לטווח ארוך, וככזה הוא עתיד להיות חשוף בצורה מוגברת לסיכונים אקלים פיזיים מתגברים. כחלק מהיערכות הבנק להטמעת היבטי אקלים בניהול סיכון האשראי, גיבש הבנק מתודולוגיה לזיהוי והערכת החשיפה של תיק האשראי לדיר לסיכונים פיזיים בהתאם לזיהוי פרופיל הסיכון שאליו חשופים אזורים שונים בארץ על פי סקירות ותחזיות אקלימיות ומטאורולוגיות ובהתאם לפרקטיקות גלובליות מקובלות בתחום. לצורך דיוק החשיפה לסיכון של נכס בודד מופו מאפיינים המשפיעים על החשיפה לסיכון של אותו הנכס.

בשנת 2025 המשיך הבנק בהטמעת המתודולוגיה שגובשה והשתמש בה לצורך מדידת החשיפה של תיק האשראי לדיר לסיכונים אקלים פיזיים. נוסף על כך, הוחלט על ביצוע ניטור תקופתי של פרופיל הסיכון של האשראי שניתן במהלך השנה לסיכונים אקלים, לצד המשך מעקב אחר התפתחויות בגזרת סיכונים האקלים הרלוונטיים לישראל. בהתאם לממצאי הניטור הנ"ל, יבחן הבנק את הצורך בעדכון המתודולוגיה שגובשה. במקביל, הבנק פועל לאיסוף הנתונים הנדרשים לשיפור דיוק המדידה, לרבות נתונים בתהליך העמדת משכנתה, ובמידת הצורך באמצעות גורמים מקצועיים, וכן למיכון תהליכי איסוף הנתונים והערכת הסיכון במערכות הבנק. בהתאם לממצאים שיצטברו לאורך זמן מתהליכי המדידה והניטור, יבחן הבנק את הצורך בנקיטת אמצעים לניהול הסיכון.

בשנת 2025 הושלם מיפוי של תיק המשכנתאות לפי רמת הסיכון השיורי של הנכסים בתיק, בהתאם למתודולוגיה שפותחה בבנק. רמת החשיפה שזוהתה במיפוי אינה גבוהה, ולכן הוחלט על המשך מדידה שנתית של החשיפה ללא קביעת אמצעי גידור בשלב זה. במקביל יושלם מיכון מערכת איסוף ועיבוד הנתונים, אשר צפוי לשדרג באופן משמעותי את יכולות הבנק להעריך את רמת הסיכון של הנכסים המשועבדים.

זיהוי והערכת סיכונים בתיק ההשקעות הסחירות

לצורך הערכת חשיפת הבנק לסיכונים האקלים בתיק ההשקעות הסחירות, פיתח הבנק מתודולוגיה לזיהוי והערכת סיכונים על בסיס דירוגי ESG של סוכנויות דירוג מובילות בישראל ובעולם, בהתאם לאזור הפעילות של החברות הנסחרות. עבור חברות הפועלות בישראל נעשה שימוש בדירוג של חברת דירוג ישראלית, עבור חברות בין-לאומיות נעשה שימוש בדירוג בין-לאומי מקביל, עם התאמת הערכים למודל הדירוג.

בשנת 2025 השתמש הבנק בציוני ה-ESG של החברות בתיק ההשקעות הסחירות לצורך הערכת מידת ופיזור החשיפה של התיק לסיכונים אקלים. הבנק קבע בשלב זה כי בהתאם להערכת הסיכונים שבוצעה לתיק, למידת המהותיות של התיק ולהרכבו, מידת המהותיות של סיכונים האקלים בתיק ההשקעות הסחירות של הבנק אינה גבוהה וכי בשלב הנוכחי אין צורך להקים מנגנונים ייעודיים לניטור וניהול הסיכון הפרטני בתיק. לצד זאת, הוחלט כי הבנק ימשיך לעקוב אחר רמות הסיכון וההתפתחויות בתחום (כולל התפתחויות הנוגעות למתודולוגיות לניהול והערכת הסיכון בארץ ובעולם והעמקת הידע הזמין עבור חברות בישראל), ויבחן מעת לעת את הצורך בהטמעת תהליכים נוספים ועדכון מדיניות.

הבנק ממשיך לפעול באחריות ובשקיפות, ומקפיד על שמירה על יעדיו לצמצום החשיפה בתיק הנוסטרו לענפי כריית פחם וקידוחי נפט חדשים עד לשנת 2030 לאפס ועל הימנעות מהשתתפות בהנפקות ראשוניות של נכסים היוצרים חשיפה לענפים אלו.

כחלק ממחויבות זו, בשנת 2025 לא בוצעו רכישות אקוויטי ולא יבוצעו רכישות חדשות של מניות בתחום כריית פחם וקידוחי נפט.

זיהוי והערכת סיכונים בתיק ההשקעות הריאליות

בשנת 2025, כחלק מהיערכות הבנק לעמידה בדרישות נב"ת 345, גובשה מתודולוגיה להערכת סיכונים אקלים בהשקעות הריאליות של הבנק. המתודולוגיה מבוססת על מתודולוגיית הבנק להערכה וניהול סיכונים אקלים באשראי עסקי, בהתאמה להרכב תיק ההשקעות הריאליות, למידת מהותיות התיק עבור הבנק ולרמת הבשלות והידע הרלוונטי בקרב החברות והקרנות בהם מורכב התיק. המתודולוגיה שגובשה כוללת מתן דירוג סיכון שורשי לכל השקעה בהתאם לענף הפעילות שאליו היא משתייכת, בהתבסס על מתודולוגיית הבנק להערכת סיכונים אקלים באשראי עסקי ולהרכב תיק ההשקעות הריאליות.

הבנק בחן את אופן קביעת סיכון האקלים השיורי של השקעות בתיק בהתאם למהותיות והרכב תיק ולמאפייני ההשקעות בו. במהלך החציון הראשון של שנת 2026 יוטמע מודל הערכת דירוג הסיכון השיורי בפעילות ההשקעות הריאליות של הבנק, באופן אשר יסייע לזוועדת ההשקעות של הבנק לערוך בחינה מושכלת של סיכונים האקלים שההשקעה חשופה להן, כחלק ממארג השיקולים והסיכונים הכולל שהבנק בוחן בנוגע להשקעות ריאליות חדשות, למידת החשיפה של תיק ההשקעות הריאליות לסיכונים אקלים, ובמידת הצורך – לקבלת החלטות בדבר גידור הסיכון בתיק.

תהליכים לזיהוי וניהול סיכונים אקלים בסיכונים נוספים

כחלק מהתהליך המעמיק והרוחבי שהבנק מבצע להטמעת היבטי אקלים בכלל מסגרות ניהול הסיכונים הרלוונטיות בו, המשיך הבנק בשנת 2025 לבחון את השפעת סיכונים אלו, ולשלבם ממסגרות המתאימות. הבנק גיבש מדדים לניטור חשיפת המוניטין שלו להיבטי אקלים ובחן מנגנונים להערכת השפעת סיכונים אקלים על סיכון המוניטין. כמו כן, קידם הבנק שילוב היבטי אקלים בתרחישי הייחוס להערכת סיכונים הנזילות המבוצעת בבנק.

מדדי חשיפה לסיכון אקלים בתיק האשראי של הבנק

כחלק מחויבות הבנק לניהול היבטי האקלים, הרחיב הבנק בשנת 2025 את ניתוח החשיפה של תיק האשראי העסקי בחטיבה העסקית לסיכונים אקלים. השנה, לראשונה, תוצאות מדידת רמת החשיפה של תיק האשראי העסקי בחטיבה העסקית המדווחות להלן, כוללות שקלול של רמות הסיכון השיורי של לקוחות החטיבה. כלומר, היקף החשיפה לאחר בחינת מאפייני הלקוח ומנגנוני ניהול והפחתה סיכונים האקלים הקיימים אצלו. רמות הסיכון השיורי של הלקוחות מבוססות על ניתוח תשובות הלקוחות לשאלוני הערכת סיכונים אקלים באשראי עסקי.

שילוב רמות הסיכון השיורי של לקוחות הבנק במדד חשיפת תיק האשראי העסקי בחטיבה העסקית לסיכונים אקלים, מסייע לבנק להעריך את החשיפה האגרסיבית לסיכונים אקלים באופן מבוסס נתונים ועדכני, ובכך לייצר תמונה מלאה ומדויקת יותר של רמת החשיפה בפועל של תיק האשראי העסקי בחטיבה העסקית של הבנק לסיכונים אקלים.

על מנת לספק תמונה מלאה ככל הניתן, בתצוגת מדד חשיפת תיק האשראי העסקי בחטיבה העסקית לסיכונים אקלים שלהלן, מוצג שיעור סיכון האשראי העסקי אשר ניתן ללקוחות המשתייכים ל"ענפים נוספים" (תוכנה, תקשורת, מגזר ציבורי, שירותים מקצועיים ופיננסיים), בנפרד משאר האשראי. ענפים אלו זוהו על ידי הבנק כענפים בעלי חשיפה נמוכה לסיכונים אקלים, ובהתאם לכך הבנק אינו מפעיל כלפיהם את מתודולוגיית הערכת סיכון האקלים השיורי באמצעות שאלוני לקוחות. משכך, הפרדת ענפים אלו במדד החשיפה, נועדה לאפשר לבנק ולבעלי עניין בחינה שוטפת של מגמות, שיפור באיכות הערכת הסיכון, רמות החשיפה, פיזור הסיכון והצורך בהטמעת אמצעים נוספים לגידור הסיכון, באופן מושכל ושקוף. תהליך זה הוא שלב מתקדם במימוש מתודולוגיית ניהול הסיכונים של הבנק.

שיעור סיכון האשראי	עצמות החשיפה לסיכונים מעבר	שיעור סיכון האשראי	עצמות החשיפה לסיכונים פיזיים
2.3%	גבוה	0.3%	גבוה ¹
24.6%	בינוני	58.2%	בינוני
46.8%	נמוך	15.2%	נמוך
26.3%	ענפים עבורם לא מחושב סיכון אקלים שיורי	26.3%	ענפים עבורם לא מחושב סיכון אקלים שיורי

1. בדוח זה, לראשונה, מוצגת עצמות החשיפה לסיכונים אקלים על פי חלוקה לחשיפה גבוהה, בינונית ונמוכה. שינוי אופן התצוגה נועד לפשט את תמונת החשיפה לקוראי הדוח ועולה בקנה אחד עם מתודולוגיות דיווח מקובלות בארץ ובעולם. למען השקיפות, מפתח ההמרה בו נעשה שימוש הוא: דירוג העולה על 4 בסקאלה המספרית מתורגם לסיכון גבוה; דירוג בין 2.5-4 מסווג כסיכון בינוני; דירוג 1-2.5 מוגדר כסיכון נמוך.

חשיפה לענפי משק בסיכון מוגבר במעבר לכלכלה דלת פחמן

מדד נוסף שנבחן על ידי הקבוצה, בהתאם להוראות הרגולטור, הוא היקף סיכון האשראי בקבוצה המיוחס לענפים שמוגדרים כענפים בסיכון מוגבר עקב המעבר לכלכלה דלת פחמן, בעיקר עקב היותם ענפים עתירי פליטות. הקבוצה סיווגה את הענפים ככאלו שבסיכון מעבר מוגבר, בהתאם למסגרות עבודה גלובליות מובילות בנושא. סך סיכון האשראי לציבור בענפי משק בסיכון מוגבר הוא 4.12%, מתוך סך סיכון האשראי לציבור בקבוצה נכון לסוף 2025.

בהתאם להערכת סיכוני האקלים של הבנק, הוחלט בשנת 2025 לעדכן את הרכב המדד כך שישקף באופן עקבי את סיווגי סיכון המעבר הפנימיים. במסגרת זו הוחלט להחריג מן המדד את האשראי הניתן לענף הנדל"ן המניב, אשר הבנק מעריך כבעל חשיפה בינונית לסיכוני מעבר בכל טווחי הזמן. הבנק ימשיך במעקב אחר התפתחויות במשק הישראלי ובעדכון הערכת סיכוני המעבר לענפים השונים, ואם יחולו תמורות בנוגע לסיכוני המעבר לענף הנדל"ן המניב, יבחן הבנק את החזרתו למדד בעתיד.

ענפי משק בחשיפה לסיכון מוגבר במעבר לכלכלה דלת פחמן	אחוז מסך סיכון אשראי לציבור
דלקים פוסיליים ¹	1.82%
חקלאות בעלי חיים	0.07%
ייצור חשמל מדלקים פוסיליים	0.73%
יצרני מלט, מוצרי מתכת, מוצרי עץ ונייר	0.99%
תחבורה, הובלה וייצור כלי רכב	0.51%
סך הכול	4.12%

ניתוח ההשפעות של התממשות סיכוני אקלים על הבנק באמצעות ניתוחי תרחישים

שינויי האקלים עשויים להתפתח בקצב, בעוצמה ובאופן משתנים, בהתאם לקצב ואופי המעבר הגלובלי לכלכלה דלת פחמן. הדבר עשוי לגרום לשינויים בסביבה העסקית שבה הבנק פועל וליצור הזדמנויות וסיכונים חדשים. לצורך בחינת עמידות האסטרטגיה העסקית של הבנק בפני השפעות אפשריות של שינויי האקלים יושמו תרחישי אקלים לסיכונים פיזיים ונאמדה השפעתם על שווי הנכסים המשועבדים לבנק (תרחיש הצפה, תרחיש עלייה בגובה פני הים, תרחיש שריפה ותרחיש שחיקת רכס הכורכר). כמו כן, במסגרת תהליך ה-ICAAP לשנת 2025, במסגרת הנדבך השני של תכנון ההון, יושם תרחיש קיצון אקלים לסיכוני מעבר ונאמדה ההשפעה על שיעורי הכשל של לקוחות בנק המשתייכים לענפי משק בחשיפה לסיכון מוגבר במעבר לכלכלה דלת פחמן, ועל שיעור ההוצאה להפסדי אשראי הנגזר מהם.

ניתוח תרחישים לסיכוני אקלים (סיכון פיזי)

הסיכונים הפיזיים נחשבים איזומי בישראל, והם בעלי פוטנציאל פגיעה בנכסים פיזיים של הבנק או בנכסים המשועבדים לבנק. על מנת להעריך את מידת החשיפה של הבנק לסיכונים אלה, ביצע הבנק במהלך שנת 2024 ניתוח של ארבעה תרחישי קיצון אקלימיים בתחום הסיכונים הפיזיים:

1. הענף כולל את כל שרשרת הערך של דלקים פוסיליים, לרבות חיפוש, כרייה, הפקה, זיקוק, שיווק ומכירת מוצרים המבוססים על דלקים פוסיליים, כולל פחם, נפט וגז.

תרחיש הצפה¹ – אירוע נקודתי שבו מים מצפים קרקע יבשה, בדרך כלל בהיקף נרחב שעלול לגרום נזק ואבדות בנפש וברכוש. הצפה יכולה להיווצר משיטפון בזק (זרימה פתאומית של מים בעקבות גשם חזק), מהצפת נהרות, צונאמי וכו'.

תרחיש עליית מפלס הים – אירוע שעלול להתמש בטווח הארוך יותר, עלייה מואצת במפלס הים הנובעת מההתחממות הגלובלית ושינויי האקלים, המסה של הקרחונים והתחממות האוקיינוסים (ובעקבות כך גידול בנפח שלהם). עליית מפלס הים בישראל עלולה לגרום נסיגה בקו החוף, פגיעה בחופים ובמבנים בקרבת החוף, וכן לגרום לשטחים רבים להיות בלתי אפשריים למגורים, להמלחת אקוויפר החוף (הקטנת המים הראויים לשתייה ברשות ישראל) ולהגברת סיכון הצפות בערי החוף.

שריפה – שריפה טבעית המתרחשת בתדירות מוגברת, בעוצמה ובהיקף גבוה יותר, הנוצרת כתוצאה מההתחממות הגלובלית. שינויי האקלים גורמים עלייה בטמפרטורה, תקופות יובש ממושכות ושינויים בתנאי הרוח, מה שעלול לגרום התרחשות מוגברת של שריפות יער וחורש טבעי.

שחיקת רכס הכורכר – הנגרמת בחופי ישראל מגלי הים, רוחות וסערות, וכן בשל פעילות אנושית (פיתוח חופים, בנייה ותשתיות סמוך לקו החוף). שחיקת רכס הכורכר עלולה לגרום קריסת מצוקים, פגיעה בתשתיות, החמרת תהליכי סחף ועוד.

הניתוח התבסס על מיפוי מיקום הנכסים המשועבדים לבנק ומיפוי אזורי הסיכון למגוון התרחישים, בהתאם למפות מעודכנות של המשרד להגנת הסביבה. מפות אלה מבוססות על אירועי הצפות בעבר, כולל אירוע הצפה משנת 1992. הונח כי כלל הנכסים המשועבדים ייפגעו בהתאם למידת הקרבה שלהם לאזורי הסיכון שמופ, בהתאם לשיעורי פגיעה שנקבעו בעוצמות שונות. כמו כן, מטעמי שמרנות, נוספו לאזורי הסיכון שכבות אזורי סיכון נוספות, המרחיבות את היקף השטח הנפגע. מידת הפגיעה בנכסים היא בהתאם לאזורי הסיכון. כמו כן, אין התייחסות למאפיינים פרטניים של הנכס (כגון גובה הנכס, קומה, גיל הבניין ואיכות תשתיות הניקוז המקומיות) שעשויים להפחית את מידת הפגיעה.

בתרחיש חושבה ההשפעה על שווי הנכסים המשועבדים לבנק הן עבור תיק המשכנתאות והן עבור הנכסים המשועבדים להבטחת האשראי העסקי. לצורך כך, מופו כלל הנכסים המשועבדים לבנק בהתאם למפות אזורי הסיכון. שיעורי הפגיעה חושבו על בסיס שווי נכסים שמרני (לדוגמה, במשכנתאות – שווי מקורי ללא השינוי במחירי הדיור ממועד נטילת המשכנתה; באשראי העסקי – בהתאם להערכת שווי הנמוכה הקיימת) ונקבעו בהתאם למאפייני הסיכון של האזורים השונים. לאחר חישוב שווי הנכס החדש, לאחר השחיקה (אם הנכס נמצא באזורי הסיכון ובהתאם לשיעור הפגיעה שנקבע), נבחנו הפערים בין יתרות האשראי הנוכחיות לשווי הנכס הנפגע, וסווגו כיתרת אשראי בסיכון פוטנציאלי.

בכל תרחישי האקלים, בוצע ניתוח עבור מספר תרחישים ברמות חומרה שונות. כמו כן, חושב תרחיש משולב המניח התממשות של מספר אירועי תרחישי אקלים במקביל. תוצאות הניתוח, שנעשה מתוך הנחות מוצא שמרניות, מצביעות על פגיעה לא מהותית בתיק האשראי של הבנק, וזאת גם מבלי להביא בחשבון כיסוי ביטוחי של הנכסים. עם זאת, יצוין כי לניתוח זה יש מגבלות הנובעות מזמינות מוגבלת של הנתונים במדינת ישראל. הבנק ימשיך לעקוב אחר התפתחות הסיכון ולבחון היבטי השפעה ותרחישים נוספים.

1. יובהר כי אירועים של הצפות, שיטפונות ועלייה במפלס פני הים עלולים לגרום פגיעות נוספות כמו נזק לתשתיות, פגיעה בהמשכיות עסקית ושרשראות אספקה ואובדן הכנסות, שלא הובאו בחשבון בניתוח התרחישים הנוכחי שהתייחס רק להיבטי האשראי.

ניתוח תרחישים לסיכוני אקלים (סיכוני מעבר Transition Risks)

סיכוני מעבר נובעים מהשינויים הגלובליים הנלווים למעבר לכלכלה דלת פחמן, הכוללים התפתחות טכנולוגית, החמרת רגולציה ושינויים במדיניות ממשלתית, שינויים בשוקים ובהעדפות צרכנים ומשקיעים, וכן היבטים של מוניטין וסיכון משפטי. סיכונים אלה נחלקים למספר ערוצי השפעה מרכזיים: **סיכוני מדיניות ורגולציה** עשויים להתבטא בשינויים בדרישות גילוי ודיווח, בהטלת מיסים או תמחור פחמן, בהקשחת תקני פליטות, בהגבלות על שימוש או שיווק של מוצרים ותהליכים עתירי פליטות, או בעדכון תנאי רישוי והיתרים, שינויים העשויים להגדיל עלויות התאמה ולשנות את כדאיות הפעילות של לווים בענפים שונים.

סיכונים טכנולוגיים נובעים מהאצה בפיתוח ואימוץ של טכנולוגיות חלופיות וטכנולוגיות יעילות יותר, שעשויות להפוך פתרונות קיימים לפחות תחרותיים, לדרוש השקעות הון לשרדוג נכסים ותהליכים, ולהוביל לירידת ערך של נכסים/ציוד או מודלים עסקיים (למשל בשל התיישנות טכנולוגית).

סיכוני שוק קשורים לשינויים בתנאי השוק ובתמחור גורמי ייצור ומוצרים, לרבות תנודתיות במחירי אנרגיה וחומרי גלם, שינויי ביקוש ותמהיל צריכה, שינויי שרשראות אספקה ותחרות, אשר עשויים להשפיע על הכנסות, רווחיות ותזרים של לווים.

סיכוני מוניטין נובעים משינויים בציפיות בעלי עניין (לקוחות, משקיעים, רגולטורים והציבור) לגבי התנהלות אקלימית, ועלולים להתבטא בפגיעה במוטג, אובדן לקוחות או שותפויות, קשיי גיוס הון/ביטוח או היעדר "רישיון חברתי לפעול". מכלול ערוצים אלה עשוי להשפיע באופן מהותי על פעילות חברות, בין היתר באמצעות ירידה בביקוש למוצרים ועלייה בהוצאות תפעול והתאמה, מה שעלול להוביל לשינויים במדדים פיננסיים ולפגיעה בכושר ההחזר של לווים.

במהלך שנת 2025, במסגרת תהליך ה-ICAAP השנתי, יושם תרחיש קיצון לסיכוני מעבר לצורך הערכת החשיפה של הבנק. במסגרת התרחיש, הונחה פגיעה בדירוג האשראי של לקוחות הפועלים בענפים בעלי חשיפה מוגברת למעבר לכלכלה דלת פחמן, באופן המעלה את הסבירות לכשל אשראי (גידול בשיעורי ה-PD). בהתאם לכך חושבו הפסדי האשראי הצפויים עקב התממשות התרחיש, והוערכה ההשפעה האפשרית על דרישות ההון בגין סיכוני מעבר, כחלק מהנדבך השני ב-ICAAP.

ניהול סיכונים תפעוליים הקשורים לאקלים

הבנק פועל על מנת להיערך לסיכונים התפעוליים העולים משינויי האקלים ולהתאים את מדיניותו להיערכות זו. הבנק פועל כדי להיערך בצורה מתאימה לאתגרים עתידיים ולהמשכיות עסקית עבור השירותים הקריטיים במגוון תרחישים, ובהם תרחישי אקלים, וכן למתן מענה ללקוחותיו גם בעתות חירום, עד כמה שהדבר יתאפשר.

לבנק תוכנית סדורה לנושא המשכיות העסקית (Continuity Management Plan) הכוללת מסמך מדיניות להתאוששות מאסון והמשכיות עסקית המאושר על ידי הנהלת הבנק והדירקטוריון, תוכניות עבודה מפורטות ונוהלי עבודה בשעת חירום. תוכנית המשכיות העסקית מיושמת בתהליכי החירום של חטיבות הבנק ומובלת על ידי יחידת המשכיות העסקית. היערכותו של הבנק לתרחישי קיצון לאומיים, בדגש על אירועי רעידת אדמה, צפויה לתת מענה לצורכי המשכיות עסקית גם באירועי קיצון אקלימיים.

במקביל, לצורך היערכות מתאימה להתממשות סיכוני אקלים, מיפה הבנק את הנכסים האסטרטגיים שלו על מנת לבחון את עמידותם להתממשות תרחישי אקלים, בדגש על סיכון הצפות, בשל המיקום הגאוגרפי של נכסים אלה. עבור הנכסים הרלוונטיים ישנן תוכניות להפחתת הסיכון והיערכות להתממשות.

היערכות הבנק לסיכוני אקלים תפעוליים מתבטאת גם בתכנון ובנייה של מבנים חדשים של הבנק. מבנה מטה הבנק החדש בלוד נבנה בהתאם לתקן בנייה ירוקה מתקדם, והוא כולל מערכות הגנה מפני נזקי טבע דוגמת שיטפונות ושריפות ומערכות לחיסכון וניטור שימוש במשאבים ואיכות אוויר. נוסף על כך, הבנק מבטח מפני סיכוני אש ומפני סיכוני טבע, ובכך הוא נערך ביטוחית להתמודדות עם השפעות של שינויי אקלים. משק החשמל בישראל מאופיין ברמת מוכנות נמוכה יחסית לסיכוני אקלים – ריבוי הפסקות חשמל הוא סיכון מהותי בישראל, והוא אף צפוי לגבור מפני שינויי האקלים צפויים להוביל לעלייה בביקוש לחשמל ולפגיעה בתשתיות חשמל¹. לצורך היערכות לסיכון זה, המתקנים החיוניים בבנק מגובים בגרציה ומיכול לשעת חרום בהתאם להנחיות בנק ישראל והרגולציה הרלוונטית.

ניהול סיכונים סביבתיים

סיכונים סביבתיים הם סיכונים הנובעים מפוטנציאל ההשפעה של שינויים או נזקים סביבתיים על התאגידים הפיננסיים. הבנק חשוף להפסד העלול לנבוע מהרעה במצבו הפיננסי של הלווה, בשל עלויות גבוהות שנגרמו ממפגעים סביבתיים ורגולציה בתחום איכות הסביבה. הרעה עלולה לקרות גם מירידה בשווי בטוחות החשופות לסיכון סביבתי, או מכך שהבנק יישא באחריות עקיפה למפגע סביבתי הנגרם על ידי פרויקט שהוא מממן. בסיכון הסביבתי נכללים גם סיכונים נוספים הנגזרים ממנו: מוניטין, אחריות כלפי צד שלישי וכדומה. גורמי הסיכון הסביבתי הם השפעות מגוונות של התאגיד על איכות הסביבה, לרבות בהקשרי זיהום אוויר ומים, קרקעות מזהמות, פגיעה במגוון הביולוגי, ציות לרגולציה סביבתית בתחומים מגוונים ועוד. לבנק מדיניות מוסדרת בתחום ניהול הסיכונים הסביבתיים במסגרת מסמכי מדיניות האשראי. סיכון האשראי הוא הרלוונטי והחשוב ביותר, והוא מושפע מגופים לווים בעלי פוטנציאל ליצירת זיהומים ומפגעים סביבתיים. מסמכי מדיניות האשראי של הבנק כוללים מדיניות ייעודית לסיכונים סביבתיים ובה מתודולוגיה לזיהוי, הערכה וטיפול בסיכון הסביבתי. כמו כן נקבעו תהליכי עבודה לזיהוי סיכון מהותי בעת מתן אשראי ולשילוב הערכת הסיכון, אם קיים, בהערכה התקופתית של איכות האשראי שהועמד.

הבנק בוחן את השלכות של הסיכונים הסביבתיים כחלק אינטגרלי מסיכוני האשראי (בהיבטים פיננסיים, משפטיים וביטוחיים). מדיניות ניהול הסיכונים הסביבתיים בעת מתן אשראי מביאה בחשבון לא רק שיקולים המתבססים על טיב הלקוח, כושר הפירעון, טיב הבטוחות וכדומה, אלא גם שיקולים סביבתיים, ובכללם פוטנציאל הפגיעה בסביבה כתוצאה מפעילות הלווה ופוטנציאל ההשפעות הסביבתיות על פעילותו הסדירה. הבנק משלב שיקולים סביבתיים במתן אשראי, הן בפרויקטים שבהם הוא מארגן ומוביל והן במתן אשראי שוטף לחברות. בחינת סיכון זה מבוצעת בחברות בעלות היקף פעילות רחב ופוטנציאל מהותי לסיכון סביבתי. נוסף על כך, בעת הערכת שווי לביטוחן של קרקעות, מדור השמאות מבצע הערכה של סיכונים סביבתיים שמובאים בחשבון בעת העמדת אשראי, בהקשר של זיהום סביבתי והשלכותיהם על שווי הנכסים, בדגש על נכסים בעלי פוטנציאל של זיהום קרקע ומי תהום.

1. בהתבסס על סקירת המכון למחקרי ביטחון לאומי – "ביטחון אנרגטי לנוכח משבר האקלים".

זיהוי, מדידה ופיקוח של סיכוני סביבה

- **איתור, זיהוי, מיפוי וניטור** – בבנק מופו ענפים בעלי פוטנציאל מהותי לסיכון סביבתי, בהם ענפים שונים בתחום האנרגיה, התעשייה, התחבורה, ההתפלה, הכרייה והחציבה. ענפי המשק מוינו לפי מידת השפעתם על איכות הסביבה בהיבטים אלה: שפכים, חומרים מסוכנים, רעש, קרינה, פסולת, קרקע, אוויר, ריח, אסבסט, פליטות לאוויר. בהמשך לכך זוהו לקוחות מהותיים הפועלים בענפים בעלי פוטנציאל ממשי לסיכון סביבתי, לרבות סיכוני אקלים. מיפוי זה נבחן מדי תקופה ונעשים בו שינויים והתאמות בעקבות הנחיות, רגולציות ותקינות מקומיות ובין-לאומיות.
- **אומדן מידת ההשפעה של הסיכונים הסביבתיים** – אשראי שעמד בקריטריונים שהוגדרו, נבחן בין היתר באמצעות: שמאות לנכסים (על פי קריטריונים לאיתור קרקעות ונכסים שבהם יש צורך בהתייחסות להיבטים סביבתיים), מידע מהותי המתפרסם בדוחות הכספיים, מידע המתקבל מהלקוחות ודוחות למשרד הגנת הסביבה. במימון בהיקפים גדולים (בשיעור מהון הבנק) של מיזמי נדל"ן וקרקעות מבוצעת בחינה של אינדיקציות חיוביות לסיכונים סביבתיים בהתאם לרשימת קריטריונים שהגדיר הבנק. בחינת נושא זה מוסדה גם במסגרת הדיווח של המפקחים על מצב הפרויקט. במיזמי תשתית גדולים מאוד (הקמה ובנייה חדשה וכן תפעול), שהבנק מארגן את מימונם, מבוצעת הערכה סביבתית בדגש על מפגעים סביבתיים ועמידה ברגולציה הרלוונטית, הכוללת: דרישה מהיועץ הטכני/הסביבתי להתייחסות להשפעות הסביבתיות, אומדן העלויות של המיזם והאמצעים למזעור הסיכון, עמידה בדרישות רגולטוריות סביבתיות, מטרת המיזם ושימושיו העתידיים וצעדים אופרטיביים למזעור הסיכונים הסביבתיים.
- **אשראי לענפי משק בעלי השפעה סביבתית מהותית** – במסגרת בקשות האשראי בהיקף מהותי עבור חברות בענפי משק שזוהו כבעלי השפעה סביבתית מהותית, ניתנת התייחסות לסיכונים סביבתיים שעלולים להשפיע על כושר החזר האשראי. לדוגמה עמידה בהוראות רגולטוריות, עלויות מהותיות בתחום הסביבתי והליכים משפטיים המתנהלים כנגד החברה. כל אלה משוקללים במסגרת הערכת הסיכונים הכוללת של הלקוח.
- **שימוש במאגרי מידע בתחום הסביבה** – כחלק משילוב הסיכונים הסביבתיים במערך העבודה, רוכזה בסיוע היועצים הסביבתיים של הבנק רשימה נרחבת של מאגרי מידע בתחום איכות הסביבה המסייעת לגורמים העסקיים. הרשימה מאגדת בתוכה מאגרי מידע הנוגעים לתחומי מידע בתחום התכנון והבנייה, מאגרים משפטיים, רישיונות והיתרים, דירוגים ודוחות, מפות ועוד.

תוכנית הדרכות בנושא ניהול סיכוני אקלים

כחלק מהיערכות הבנק לניהול סיכוני אקלים ולעמידה בהוראת נב"ת 345, הבנק מגבש תוכנית הדרכות ייעודית לבעלי התפקידים הרלוונטיים, במטרה ליצור שפה מקצועית משותפת ולהטמיע את עקרונות ניהול סיכוני האקלים השונים בפעילות השוטפת. תוכנית ההדרכות כוללת, בין היתר, היכרות עם סוגי סיכוני האקלים והקשר שלהם לסיכונים פיננסיים, עיקרי דרישות נב"ת 345, וכן הכשרה יישומית בנוגע למתודולוגיות, לכלים ולמדדים שהבנק מפתח ומטמיע לניהול הסיכון. הדגש ניתן לבנקאים ולגורמי מקצוע בחטיבה העסקית, החטיבה הקמעונאית והחטיבה הפיננסית, לצד הדרכות לגורמי הנהלה ובכירים בהתאם לצורך. בשנת 2025 החל הבנק ביישום התוכנית, והמשך פריסתה והשלמתה צפויים להמשיך גם בשנת 2026.

הדרכת העובדים בנושא סיכוני אקלים וסביבה בחטיבה העסקית

בתוך כך, ציר מרכזי בהיערכות הבנק הוא הטמעת המודעות לנושא האקלים והסביבה בקרב העוסקים במתן אשראי. מטה החטיבה לבנקאות עסקית מקיים הכשרות בתחום לבעלי תפקידים רלוונטיים בחטיבה, בסיוע יועצים מקצועיים חיצוניים מתחום איכות הסביבה ומהתחום המשפטי. ההכשרה כוללת זיהוי של סימני האזהרה בהקשר של סיכוני איכות סביבה ואקלים, ההשלכות של סיכונים אלה על ההיבטים העסקיים, עדכוני הרגולציה, מקורות המידע לנושאי הסיכונים הסביבתיים, דרך ניהולם בחברות (השקעות והוצאות בתחום, תביעות משפטיות וכו') והיבטים של סיכונים סביבתיים בעת כינוס נכסים. ההדרכות מותאמות למאפייני הפעילות של היחידות העסקיות וסוקרות את תהליכי העבודה בתחום הסביבתי: בפעילות שוטפת של החברות, בליווי פרויקטים, בנכסים המשועבדים לבנק ובמסמכים המשפטיים. בשנת 2025 התקיימו כ-145 שעות הדרכה בנושא ניהול סיכונים סביבתיים וסיכוני אקלים בהדרכות ייעודיות לבעלי תפקידים רלוונטיים. בחטיבה לבנקאות עסקית הוטמע נושא הסיכונים הסביבתיים והרחבת המדיניות והעשייה בתחום זה בישיבות פנימיות עם בעלי התפקידים הרלוונטיים. בישיבות אלה הוצגה סקירה של סיכונים סביבתיים בכלל, ונושא סיכוני האקלים והעלייה בחשיבותם בפרט, בדגש על סימני אזהרה שקיומם מצריך בחינה מעמיקה יותר בהיבטים הסביבתיים.

ניהול סיכוני סביבה ואקלים בשלוחות חו"ל

הנושאים הסביבתיים מוטמעים גם בפעילות שלוחות חו"ל של הבנק. מזרחי-טפחות לונדון פועל בהתאם לעקרונות שפרסם ה-PRA (Prudential Regulation Authority) מטעם הבנק המרכזי של אנגליה. בסניף לונדון הוטמעו מנגנוני ממשל תאגידי באמצעות ועדת שינויי אקלים, וכן הוטמע ניהול סיכוני אקלים במסגרת תהליכי האשראי, באמצעות שילוב הערכת סיכוני אקלים בתבניות בקשות האשראי. היבטים סביבתיים נבחנים כחלק משיקולי אישור האשראי: בתחום הנדל"ן נבחנים סיכונים, כגון שריפות, שיטפונות וקרה לאזורים ירוקים, ובתחום האשראי המסחרי נבחנים סיכונים הנובעים משימוש וייצור פלסטיק, חקלאות ימית, ונפט וגז. סיכונים אלה מובאים בחשבון גם במסגרת הערכת שווי נכסים המשמשים כביטחונות. שלוחת הבנק בארה"ב פועלת לכלול שיקולים של ניהול סיכוני אקלים בתהליך אישור האשראי, באמצעות בקשה למילוי שאלונים ייעודיים מלקוחות מסוימים. המידע שייאסף ייבחן ויידון במסגרת דיוני ועדת האשראי.

ניהול סיכוני אקלים וסביבה בבנק יהב

בבנק יהב בוצע תהליך למיפוי סיכוני אקלים הרלוונטיים לבנק ובניית מסגרת לניהול סיכוני אקלים. התהליך כלל קביעת מסגרות דיווח להנהלה ולדירקטוריון, לצד פיתוח מנגנונים לזיהוי, הערכה וניהול של סיכונים הקשורים לאקלים. בשנת 2026 הבנק ישלים את היערכותו ליישום נב"ת, לרבות כתיבת מסמך מדיניות ייעודי ועדכון מסמכי מדיניות ונהלים רלוונטיים.

נוסף על כך, הבנק משלב שיקולי אקלים וסביבה במערך ייעוץ ההשקעות, ומקבל מידע מחברת דירוג ישראלית לגבי קרנות נאמנות, קרנות סל ומנפיקים בבורסה המקומית. המידע מוצג ליועצים כחלק מדפי סקירה המופצים באמצעות מערכת הייעוץ, ובוצעה הדרכה ליועצים בנושא.

בנוגע לניהול סיכוני אקלים בתיק הנוסטרו, בנק יהב מתייחס להיבטים הקשורים לסיכוני אקלים וסביבה במדיניות ניהול ההון וההשקעות שלו. לבנק אין פעילות מהותית במגזר העסקי העוסקת במימון חברות. פעילותו מצטמצמת להשקעה באג"ח קונצרני בהיקף נמוך ובהיקפים נמוכים ברמת סקטור ספציפי ובמנפיק בודד. עיקר החשיפה בהשקעות הבנק היא לענף הבנקאות, עם הישענות על דירוגי חברת S&P ופרסומים פומביים המצביעים על רמת סיכון נמוכה.

ניהול והפחתת המדרך הפחמני

המדרך הפחמני של קבוצת מזרחי-טפחות מורכב משני רכיבים מרכזיים: פליטות גזי החממה הנובעות מפעילות התפעולית של החברה ופליטות גזי החממה המשויכות לפעילות הפיננסית של הקבוצה.¹ הקבוצה מנהלת את המדרך הפחמני התפעולי שלה החל משנת 2012,² והציבה עבורו יעד הפחתה ארוך טווח.

כחלק ממחויבות הבנק להפחתת פליטות וצמצום ההשפעות האקלימיות שלו, הוא מודד את המדרך הפחמני המלא שלו, כולל היקף הפליטות הממומנות. חישוב הפליטות הממומנות נעשה בהתאם לתקן הבינלאומי PCAF,³ שהוא כיום התקן הגלובלי המוביל לחישוב פליטות המשויכות לפעילות פיננסית.

ככל ארגון עסקי, גם לפעילותו התפעולית השוטפת של בנק מזרחי-טפחות יש השפעה סביבתית ישירה. הבנק שואף להטמיע פרקטיקות אחראיות כלפי הסביבה בהתנהלותו השוטפת ולצמצם השפעות ישירות בד בבד עם התייעלות תפעולית. מתוקף הפעילות של הבנק בבנייני משרדים, עיקר ההשפעות הסביבתיות הישירות של הבנק נובעות מצריכת אנרגייה במשרדים ומצי הרכב, וכן מצריכת חומרים משרדיים, בדגש על נייר. הבנק מנהל היבטים אלו באמצעות תוכניות עבודה רב-שנתיות לצמצום ההשפעות ומעקב תדיר על ידי הצוותים הרלוונטיים בבנק.

בשנת 2025 המשיך הבנק בתוכנית ההתייעלות האנרגטית והשלים שלב מרכזי בהקמת מטה הבנק החדש, אשר תוכנן בהתאם לעקרונות בנייה ירוקה, תקן LEED וסטנדרטים מתקדמים של יעילות אנרגטית. להרחבה ולפרטים נוספים על תהליכי ההתייעלות האנרגטית, ראו בהמשך פרק זה.

מדידת המדרך הפחמני התפעולי של הבנק

קבוצת מזרחי-טפחות מקפידה למדוד את פליטות גזי החממה הנגרמות כתוצאה ישירה מפעילותה מצריכת בניין וסולר (מכלול 1), פליטות עקיפות כתוצאה מצריכת החשמל בבנק (מכלול 2) ופליטות עקיפות נוספות בשרשרת האספקה: צריכת נייר ופסולת נייר המועברת למחזור, צריכת מים, פסולת אלקטרונית המועברת לגריטה וטיסות עסקיות (מכלול 3).

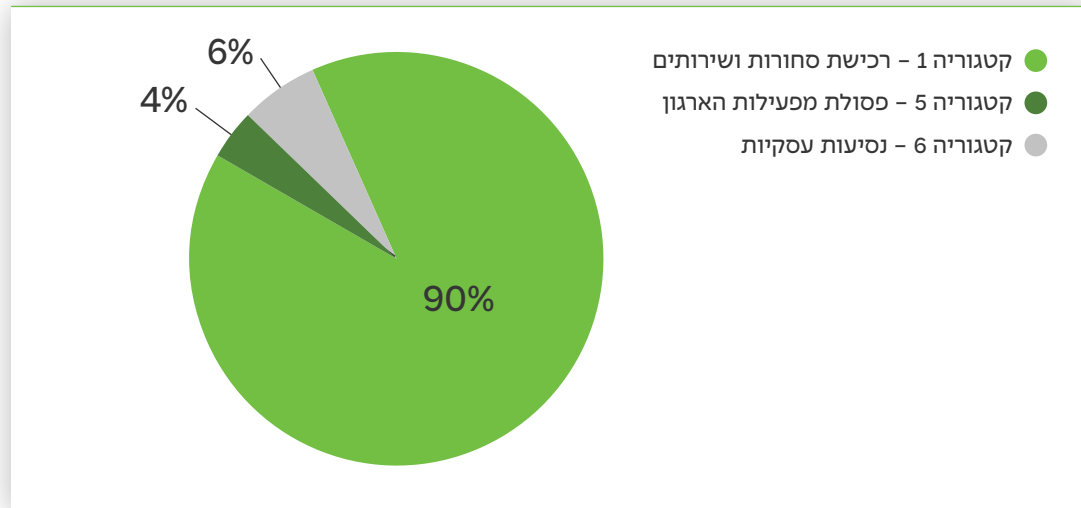
גם בשנת 2025 המשיכה הקבוצה לדווח על פליטות גזי החממה שלה למערך הדיווח הוולונטרי של המשרד להגנת הסביבה. מדידת ממצאי פליטות גזי החממה נעשית בהתאם למתודולוגיית GHG Protocol.⁴ הקבוצה מדווחת לפי חלוקה ל-Location based ו-1 Market based. מהנתונים ניתן לראות כי בשנת 2025 חלה עלייה של כ-4% בסך המדרך הפחמני לעומת השנה הקודמת (Location-based), וירידה של כ-10.6% לעומת שנת הבסיס, 2020. לעומת זאת, חלה ירידה של כ-8% בעצמות טביעת הרגל למ"ר, ועלייה של כ-3% בעצמות טביעת הרגל לעובד, בהשוואה לשנת הקודמת. בשנת 2025 נרשמה עלייה של כ-7% בפליטות מכלול 2 (Location-based) לעומת שנת 2024, וזאת בעקבות גידול בצריכת החשמל בבנק מזרחי-טפחות, בשל הפעלת בניין מט"ל החדש לאורך השנה לצורך הרצת מערכות החשמל ומיזוג האוויר במקביל להפעלת המבנים הקיימים, אף שהבניין אוכלס רק במחצית השנייה של השנה. מנגד, עצמות המדרך הפחמני למ"ר ירדה בכ-8%, דבר המעיד על המשך ההתייעלות בצריכת החשמל.

1. קטגוריה 15 במכלול 3, לפי הטקסונומיה של ה-GHG protocol, התקן הגלובלי המוביל לחישוב טביעת רגל פחמנית.
2. בשנת 2012 פורסם דוח ESG הראשון של הבנק ובו פורסמו נתוני המדרך הפחמני.
3. Partnership for Carbon Accounting Financials.
4. Greenhouse Gas Protocol.

אחריות כלפי הסביבה

מקור הפליטות – מכלול 13

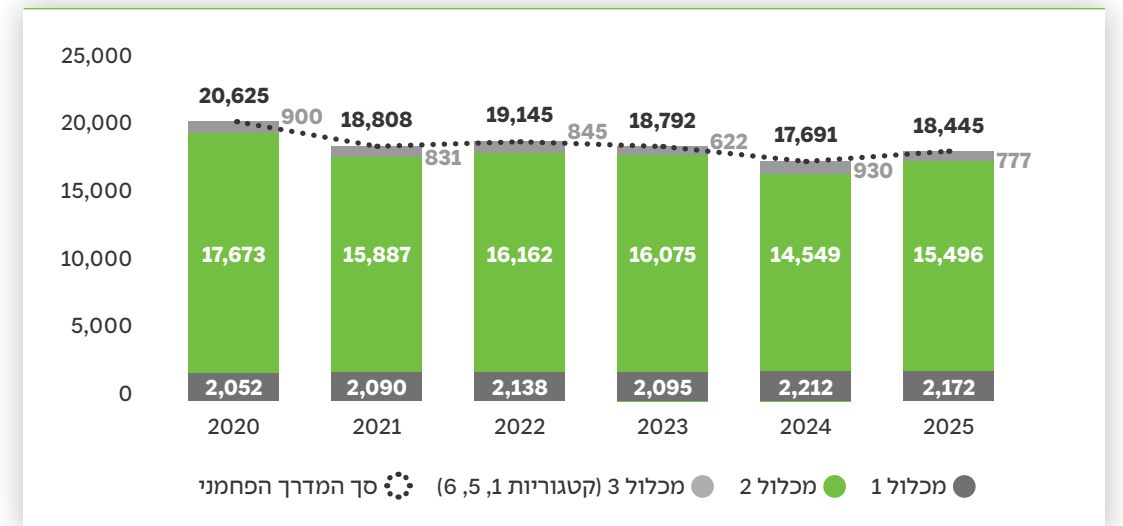

המדרך הפחמני התפעולי של קבוצת מזרחי-טפחות (טון CO₂e)¹

2025 ²	2024	2023	2022	2021	יחידת מידה	Market based
2,172	2,212	2,095	2,138	2,090	טון CO ₂ e	מכלול 1
17,033	16,113	18,167	18,166	18,875	טון CO ₂ e	מכלול 2
777	930	622	845	831	טון CO ₂ e	מכלול 3 (קטגוריות 1, 5, 6) ³
19,982	19,255	20,884	21,149	21,796	טון CO ₂ e	סך המדרך הפחמני – מכלולים 1, 2 ו-3
0.117	0.128	0.139	0.128	0.143	טון CO ₂ e / מ"ר	עצימות מדרך פחמני למ"ר
2.695	2.625	2.878	2.787	2.851	טון CO ₂ e / עובד	עצימות מדרך פחמני לעובד

2024	2024	2023	2022	2021	יחידת מידה	Location based
2,172	2,212	2,095	2,138	2,090	טון CO ₂ e	מכלול 1
15,496	14,549	16,075	16,162	15,887	טון CO ₂ e	מכלול 2
777	930	622	845	831	טון CO ₂ e	מכלול 3 (קטגוריות 1, 5, 6) ⁴
18,445	17,691	18,792	19,145	18,808	טון CO ₂ e	סך המדרך הפחמני – מכלולים 1, 2 ו-3
0.108	0.118	0.125	0.116	0.123	טון CO ₂ e / מ"ר	עצימות מדרך פחמני למ"ר
2.488	2.412	2.589	2.523	2.460	טון CO ₂ e / עובד	עצימות מדרך פחמני לעובד

המדרך הפחמני התפעולי של הקבוצה (טון CO₂e)⁵

1. נתוני המדרך הפחמני של הקבוצה כוללים את בנק מזרחי-טפחות ואת חברות הבת העיקריות. בנק אגוד נכלל בשנים 2021-2022, החל משנת 2023 אוחד בנק אגוד באופן מלא עם בנק מזרחי-טפחות.
 2. בשנת 2025 נרשמה עלייה של כ-7% בפליטות מכלול 2 (Location-based) לעומת שנת 2024, וזאת בעקבות גידול בצריכת החשמל בבנק מזרחי-טפחות, בשל הפעלת בניין מט"ל החדש לאורך השנה לצורך הרצת מערכות החשמל ומיזוג האוויר במקביל להפעלת המבנים הקיימים, אף שהבניין אוכלס רק במחצית השנייה של השנה. מנגד, עצימות המדרך הפחמני למ"ר ירדה בכ-8%, דבר המעיד על המשך ההתייעלות בצריכת החשמל.
 3. החל משנת 2023 כוללים חישובי מכלול 3 גם את צריכת המים. נתון שנת 2024 עודכן, בעקבות שינוי בהנחת העבודה לגבי תעריף המים. בשנת 2025 נרשמה ירידה של כ-17% במכלול 3 בהשוואה לשנה קודמת, כתוצאה מהמשך תהליכי ההתייעלות בצריכת הנייר בקבוצת מזרחי-טפחות.
 4. חישוב זה כולל צריכת נייר, מחזור נייר, פסולת אלקטרונית, טונרים וראשי דיו, טיסות עסקיות וצריכת מים.
 5. נתוני המדרך הפחמני של הקבוצה כוללים את בנק מזרחי-טפחות ואת חברות הבת העיקריות. בנק אגוד נכלל בשנים 2020-2022, החל משנת 2023 אוחד בנק אגוד באופן מלא עם בנק מזרחי-טפחות.

1. דיווח פליטות גזי החממה במכלול 3 מוצג בחלוקה לקטגוריות, בהתאם להנחיות ה-GHG Protocol. האחוזים המוצגים בגרף אינם כוללים את קטגוריה 15.

היקף הפליטות הממומנות

הבנק מדווח זו השנה הרביעית על היקף הפליטות הממומנות שלו. המדידה מאפשרת לבנק לנהל בצורה סדורה ומעמיקה את מידת החשיפה שלו למימון עתיר פליטות בתיק האשראי העסקי, ולהשתמש במידע לצורך קבלת החלטות איכותיות ומבוססות נתונים. גם השנה המשיך הבנק לפעול ולפתח את יכולות המדידה וההערכה של הפליטות הממומנות, תוך דיוק רמת התאימות לדרישות הספציפיות והמתעדכנות של תקן ה-PCAF. במסגרת זו, פעל הבנק להרחיב מאגר נתוני הפליטות המנוהל על ידו לצורך ביצוע ההערכה, לצד יכולות איסוף המידע הפיננסי והסביבתי הנדרש מלקוחותיו.

בשנת 2025 הרחיב הבנק את השימוש בנתוני טביעת רגל פחמנית ונתוני צריכת האנרגיה שנאספו ישירות מלוויים עסקיים של הבנק לצורך זה, במסגרת שאלוני הערכת סיכונים אקלים של החטיבה העסקית (ראו בהרחבה בפרק "ניהול אחראי של סיכונים אקלים וסביבה" לעיל). במסגרת עדכון והתאמת המתודולוגיה, הבנק עושה שימוש בנתונים סביבתיים נוספים, אשר היקפם הולך וגדל משנה לשנה עם רמת הבשלות של המשק הישראלי בתחום. דוגמה מובהקת להתקדמות בבשלות המשק בשנת 2025, ניתן למצוא בפרסומם לראשונה של נתוני פליטות מצד מספר חברות משמעותיות מענפי הנדל"ן והבניה בארץ, אשר מתבטא בירידה ניכרת בעצמות הפליטות הממומנות של הבנק בסקטור זה, לצד שיפור איכות הנתונים. כחלק מתהליך העבודה לחישוב הפליטות הממומנות לשנת 2025, ביצע הבנק תיקוף של נתוני 2024 וכן החיל עליהם עדכונים מתודולוגיים שיושמו בחישוב הפליטות הממומנות לשנת 2025.

תוצאות המדידה לשנת 2025 הראו ירידה בעצמות הפליטות הממומנות של הבנק, ל-66 טון פד"ח למיליון ש"ח, בהשוואה ל-83 טון פד"ח למיליון ש"ח ב-2024. ירידה זו בעצמות הפליטות הממומנות התאפשרה כתוצאה משילוב בין מספר גורמים, בהם: עלייה בשיעור האשראי לענפי הבניה והנדל"ן, אשר מאופיינים בעצמות פליטות נמוכה בהתאם לחישובים הנעשים על פי תקן ה-PCAF; המשך מגמת העלייה בהיקף המימון הירוק הניתן על ידי הבנק; והתייעלות של רשת החשמל במדינת ישראל. גורם נוסף לירידה בעצמות הפליטות הממומנות הוא הרחבת השימוש בנתוני פליטות שנאספו מלקוחות, לצד עלייה בזמינות הנתונים הקיימים במשק הישראלי. כל אלה הובילו גם לשיפור של ציון איכות המידע של ההערכה, מ-3.7 ל-3.5.

הבנק ממשיך לפעול על מנת לדייק ולפתח את המתודולוגיה שלפיה הוא מחשב ומעריך את טביעת הרגל הפחמנית שלו, להעשיר את מסד הנתונים הסביבתי עליו הוא מתבסס, ולעבוד בשיתוף פעולה עם לקוחותיו על מנת לקדם עתיד כלכלי דל פחמן במדינת ישראל.

היקף הפליטות הממומנות מסך האשראי המסחרי לשנת 2025¹

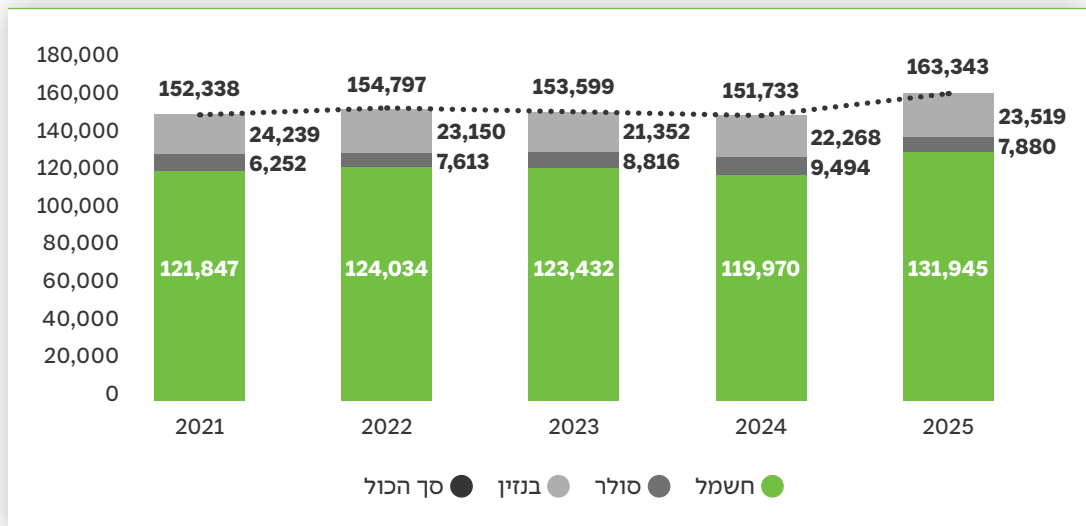
ענף משק	סך פליטות ממומנות (MTCO ₂ e)	שיעור מסך החובות ²	עצמות פליטות ³ (טון פד"ח למיליון ש"ח)	ציון איכות מידע ⁴
נדל"ן ובנייה	0.35	10.43%	8.7	3.3
מסחר ושירותים	2.13	5.01%	108.5	4.1
אנרגיה ומבוססי דלקים פוסיליים	1.63	3%	138.4	2.5
תעשייה	1.08	1.89%	145.8	4.0
תשתיות ואיכות סביבה	0.18	0.96%	48	3.0
אחר	0.18	0.52%	89.5	5
תחבורה והובלה	0.23	0.52%	115	3.3
סכום כולל	5.78	22.34%	66.2	3.4

1. היקף הפליטות הממומנות לשנת 2025 כולל את נתוני האשראי שהוגדרו כמהותיים, מתוך האשראי המסחרי המאזני שהעמיד הבנק בחטיבה העסקית ובחטיבה הקמעונאית. נתונים אלה אינם כוללים את האשראי בשלוחות חו"ל של הבנק, את האשראי לרשויות עירוניות וכן אינו כולל אשראי בסכום הנמוך מ-1,000,000 ש"ח (10,000 ש"ח בדוח 2022). אשראי לרשויות עירוניות לא נכלל בחישוב לשנת 2025. הנחיות בדבר חישוב פליטות ממומנות לאשראי לעיריות התפרסמו במסגרת מהדורה מס' 3 של תקן ה-PCAF, אשר התפרסמה בשלהי 2025, במקביל לתקופת עריכת חישוב הפליטות הממומנות בבנק.
2. אשראי לציבור בבנק.
3. עצמות הפליטות הכוללת מחושבת בנפרד ברמה הענפית ועבור כלל האשראי המסחרי. העצמות היא היחס של סך הפליטות למיליון ש"ח חוב.
4. ציון איכות המידע נמדד על פי תקן ה-PCAF וניתן לכל מימון/השקעה בהתאם למהימנות המידע הזמין עבורם. סולם הציון נע החל מציון 1 – גבוה ועד לציון 5 – נמוך.

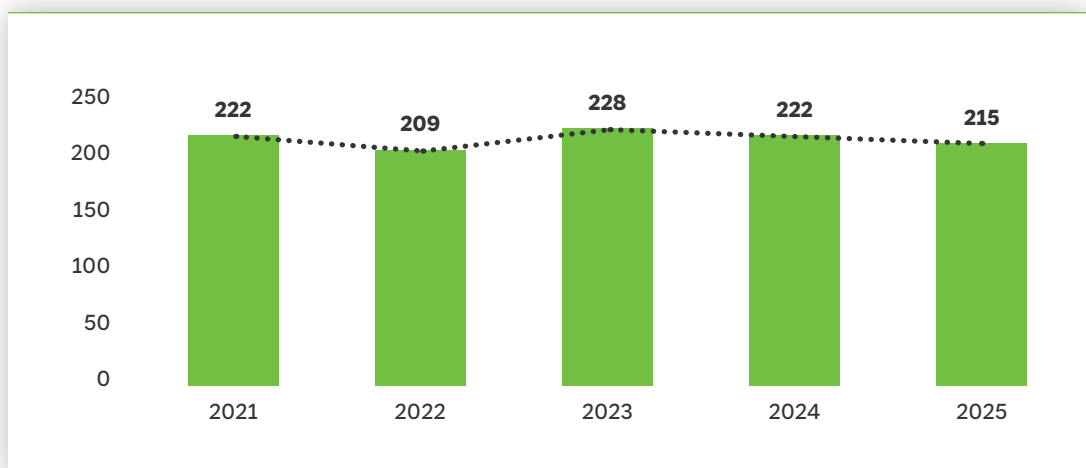
1. נתון עצמות פליטות של סך האשראי המסחרי של הבנק לשנת 2024, לאחר תיקוף ועדכון.
2. אין שינוי בציון איכות המידע לשנת 2024 בעקבות תהליך התיקוף והעדכון.

סך צריכת אנרגייה (GJ)

עצימות צריכת החשמל (קוט"ש/מ"ר)

ניהול היבטי סביבה בפעילות התפעולית של הבנק

צריכת משאבים אחראית – התייעלות אנרגטית

צריכת האנרגייה בקבוצת מזרחי-טכחות

2025	2024	2023	2022	2021		
214.6	221.9	228.3	209.1	221.5	סך צריכת החשמל למ"ר	חשמל (קוט"ש)
4,943	4,543	4,725	4,541	4,427	סך צריכת החשמל לעובד	
36,651,250	33,325,097	34,286,597	34,453,858	33,846,527	סך צריכת החשמל	
689,357	652,695	625,829	678,542	710,442	סך צריכת בנזין	דלק (ליטרים)
204,251	246,095	228,516	197,345	162,068	סך צריכת סולר ¹	
131,945	119,970	123,432	124,034	121,847	סך צריכת חשמל	אנרגיה (GJ)
23,519	22,268	21,352	23,150	24,239	סך צריכת בנזין	
7,880	9,494	8,816	7,613	6,252	סך צריכת סולר	
163,343	151,733	153,599	154,797	152,338	סך צריכת האנרגיה	
0.96	1.01	1.02	0.94	0.99	סך עצימות אנרגטית למ"ר (מ"ר/GJ)	עצימות אנרגטית
22.03	20.68	21.17	20.4	19.92	סך עצימות אנרגטית לעובד (GJ/עובד)	

* KWh – קילו וואט לשעה

** GJ – ג'יגה ג'אול – יחידה למדידת אנרגייה

בשנת 2025 חלה עלייה של כ-6% בצריכת הבנזין של הקבוצה בעקבות גידול במספר הרכבים במימון מלא בבנק וכן בשל עלייה במספר הקילומטרים הממוצע שבוצע במצבת הרכבים של הבנק לעומת שנת 2024. לעומת זאת, בצריכת הסולר חלה ירידה של כ-17%, בעקבות צמצום הרכישה של כמויות גדולות לצורך הפעלת גנרטורים, כפי שנדרש בעקבות המלחמה בשנתיים הקודמות.

בשנת 2025 נרשמה עלייה של כ-10% בצריכת החשמל של הקבוצה, זאת בשל הפעלת בניין מט"ל החדש (במקביל למבנים הקיימים) לאורך השנה, לצורך הרצת מערכות החשמל ומיזוג האוויר, אף שהבניין אוכלס רק במחצית השנייה של השנה. עם זאת, גם בשנה זו נמשכו תהליכי התייעלות האנרגטית שהובילה הקבוצה בשנים האחרונות, אשר הביאו לירידה של כ-5% בעצימות האנרגטית למ"ר (מ"ר/GJ). בהמשך לכך, חלה ירידה של כ-3% בעצימות צריכת החשמל (קוט"ש) למ"ר ועלייה של כ-8% בעצימות צריכת החשמל (קוט"ש) לעובד, זאת בעקבות האמור לעיל.

1. צריכת הסולר כוללת גם צריכת סולר בגנרטורים, בפועל מדובר בנתוני רכש ולא צריכה.

מהלכים להתייעלות אנרגטית בצריכת חשמל

- להלן תיאור מהלכים להתייעלות אנרגטית בצריכת החשמל שבוצעו בשנים האחרונות וגם בשנה זו:
- **ניצול יעיל של שטחים** – ייעול השימוש בשטח תורם גם להפחתת צריכת החשמל. בשנת 2025 התקבלו החלטות לצמצום שטחים במספר סניפים, והן ייבחנו ויישמו בשנים 2026–2027. התוכנית צפויה להביא להתייעלות בשטחי הסניפים ולהתאמתם להיקף הפעילות של הבנק ולצורכי הלקוחות.
 - **הפעלת מערכת שליטה ובקרה בבנייני מטה, שמסייעת בבחינה חודשית של צריכת החשמל** – הבנק מנתח בכל חודש את עלויות צריכת החשמל לפי מבנים עיקריים, ובמקרה של חריגה הוא פועל (בסיוע יועצים) לאיתור הסיבה ולטיפול בה.
 - **ניצול מערך הגנרטורים (לשעת חירום) בשעות השיא בשוטרף** – בהתאם להסכם עם חברת החשמל, הבנק משתתף בתוכנית השלת עומסים של רשות החשמל ומוכר בשעות השיא חשמל לחברת החשמל, על פי דרישתה, באמצעות הפעלת הגנרטורים לשעת חירום. זאת על מנת לסייע לצמצום נקודות השיא ברמה הלאומית ולנצל את הסולר בגנרטורים במטה הבנק בלוד. בשל כך צומצמו שעות הפעלת הגנרטורים לבדיקה עצמית, שכן מסתמכים על ההפעלה בפועל לצורכי הבדיקה.
 - **התקנת מערכת סירקולציה לסולר בגנרטורים** – מערכת זו הותקנה לצורך מניעת זיהום הקרקע בסולר פסול לשימוש, וכן לשם הארכת אורך החיים של הסולר. כמו כן, מתבצעת בדיקת אטימות מכלי סולר למניעת דליפה.

מהלכים להתייעלות אנרגטית בצריכת דלק

- על מנת לצמצם את צריכת הדלק בצי הרכב הארגוני, ננקטים כמה מהלכים המשלימים זה את זה. הבנק נוקט מדיניות של העדפת רכבים בעלי יעילות אנרגטית גבוהה ומעודד שימוש בכלי רכב היברידיים וחשמליים.
- **כלי רכב היברידיים** – בשנת 2025 שיעור הרכבים ההיברידיים והחשמליים היה כ-27% מכלל צי הרכב.¹ לאור השינויים בשוק הרכבים החשמליים והרחבת השימוש בהם, נבחנת האפשרות להרחבת השימוש בסוג רכבים זה.
 - **מערך הסעות** – בקמפוס הבנק בלוד מערך הסעות העומד לרשות העובדים המגיעים מרחבי הארץ. כמו כן, הבנק מעודד שימוש בתחבורה ציבורית בכלל, וברכבת בפרט, באמצעות מערך הסעות (שאטלים) מתחנת הרכבת לקמפוס הבנק בלוד (מערך משלים בשעות ההגעה והיציאה). בשנת 2025 כ-22% מהעובדים בקמפוס הבנק בלוד עשו שימוש יום-יומי בהסעות מאורגנות.²

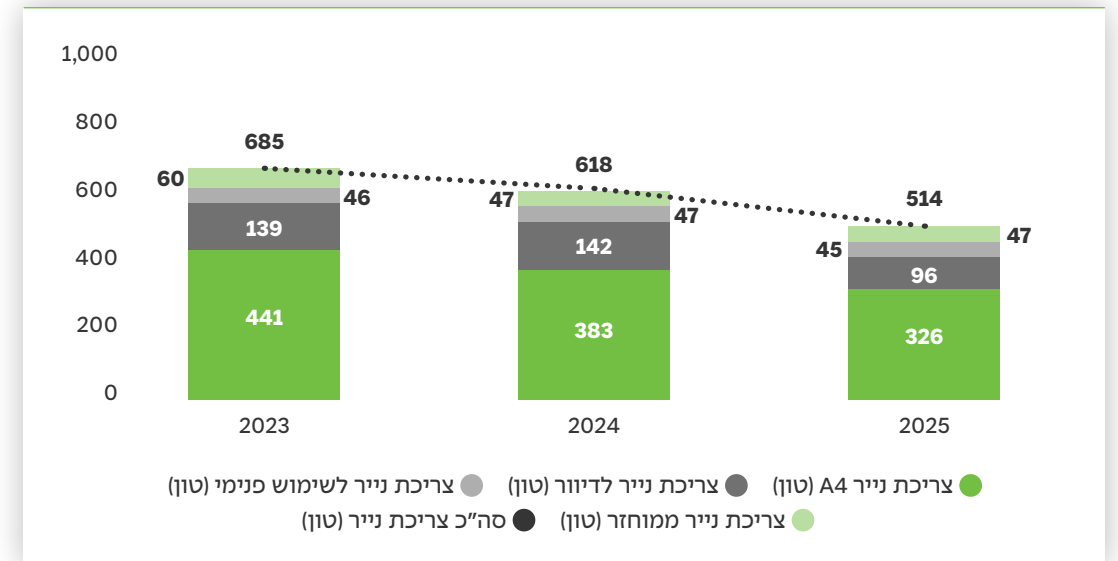
1. לעומת כ-39% בשנת 2024.
2. נכון לסוף דצמבר 2025, טרם אכלוס מלא של קמפוס הבנק בלוד.

הקבוצה משתמשת בנייר בעיקר להדפסת טפסים, מכתבים ללקוחות ודוחות, וחלק ניכר מהשימוש נובע מהנחיות רגולטוריות, כגון דרישות בנק ישראל.

2025	2024	2023	
514	618	685	סך הכל צריכת נייר (טון)
9.1%	7.6%	8.8%	שיעור השימוש בנייר ממוחזר מתוך צריכת הנייר

צריכת הנייר בקבוצה

בשנת 2025 המשיך הבנק לקדם יוזמות לצמצום צריכת הנייר, בין היתר באמצעות הרחבת תהליכי מיכון ויצירת פתרונות דיגיטליים וממשקים, הן בתהליכי עבודה פנימיים והן בממשק העבודה מול לקוחות, כגון משלוח מסמכים בהתכתבות מאובטחת, חתימה מרחוק על מסמכים, ממשקים לקליטת דאטה, הנפקת ערבויות חוק מכר דיגיטליות ועוד. מהלכים אלה תרמו להפחתה בצריכת נייר ולירידה ניכרת בכמות הדפים שהודפסו במערכות הבנק לעומת השנה הקודמת.

בשנת 2025 חלה ירידה של 104 טון (כ-17% לעומת השנה הקודמת) בצריכת הנייר, הודות למאמצים אלו. הבנק פועל גם להרחבת הדיור הדיגיטלי בתחום המסחרי ובתחום המשכנתאות. יותר ממחצית מהלקוחות בתחום המסחרי מקבלים כיום דיור בדוא"ל, ובתחום המשכנתאות – כ-30% מהלקוחות. במקביל, הבנק שואף לשלב חומרים ידידותיים לסביבה, ובשנת 2025 כ-9% מהנייר שנרכש היה ממוחזר, כולו עשוי 100% סיבים ממוחזרים והוא עמד בתקנים בין-לאומיים.

בשנת 2026 הבנק ימשיך לקדם יוזמות לצמצום השימוש בנייר בתהליכים עסקיים שונים, לרבות בפעילות המסחרית ובפעילות המשכנתאות.

הטיפול בפסולת בקבוצה מתמקד בהפרדה לשלושה סוגי פסולות: נייר, פסולת אלקטרונית וראשי דיו.

2025	2024	2023	2022	2021	דרך הטיפול	סוג הפסולת
480	323	579	1,157	795	העברה למחזור (בטונות)	פסולת נייר
50	17	44	41	11	גריטה (בטונות)	טיפול בפסולת אלקטרונית
5,888	7,473	6,376	9,849	10,033	גריטה (ביחידות)	טיפול בראשי דיו וטונרים ¹

כל פסולת הנייר והפסולת האלקטרונית של הקבוצה מועברת למחזור. כמות הפסולת האלקטרונית המועברת למחזור מדי שנה משתנה בהתאם לפרויקטים הקשורים בהחלפת ציוד אלקטרוני הנעשית על פי צורכי הבנק.

הקבוצה עומדת בהוראות המשרד להגנת הסביבה בכל מה שקשור לסילוק פסולת רגילה ומסוכנת.² בשנת 2025 נרשמה עלייה בכמות פסולת הנייר המועברת למחזור, בעיקר בעקבות המעבר לקמפוס מט"ל, אשר כלל פינוי חומרים ישנים במסגרת ריקון משרדי היחידות. כמו כן, נרשמה עלייה בכמות הפסולת האלקטרונית, כתוצאה מרכישה והחלפה רוחבית של מסכים חדשים בכלל הבנק.

צריכת מים

צריכת המים בקבוצת מזרחי-טפחות מיועדת בעיקר לצרכים משרדיים, כגון ניקיון, שתייה ושירותים. בשנת 2025 הייתה צריכת המים של הקבוצה כ-56,846 קוב, עם עצימות צריכה של 7.67 (קוב/עובד), שהיא ירידה של כ-10% לעומת השנה הקודמת, וזאת לאחר סיום הקמת קמפוס הבנק החדש בלוד.³ כאשר נרשמת חריגה בצריכת מים בסניפים (לרוב באמצעות התראה מהרשות המקומית), נציגי מוקד האחזקה נשלחים מייד לאתר את מקור החריגה ולטפל בה. בבנייני מטה מסוימים קיימת מערכת בקרת מבנה שמכבה את ברזי המים בשעות הלילה ומתריעה באופן מיידי באמצעות מסרון על צריכה חריגה (לדוגמה נזילה). קריאות אלה מטופלות במהירות האפשרית על מנת לצמצם את הפגיעה במשאב המים.

1. נתונים אלה אינם כוללים את בנק אגוד.
 2. כגוף פיננסי, הפסולת המסוכנת של הבנק כוללת סוללות ונורות. נתונים אלה מוצגים בתוך הפסולת האלקטרונית של הבנק.
 3. נתוני צריכת המים נמוכים באופן משמעותי מההיקפים שדווחו בעבר, וזאת בעקבות שינוי בהנחת העבודה בתעריף לקוב ששימש לחישוב כמויות הצריכה. בשנת 2024 כמות צריכת המים בפועל הייתה 62,166 מ"ק, ועצימות הצריכה לעובד הייתה 8.47.

העלאת המודעות לנושאי סביבה – מהלכים לעידוד מחזור בקרב העובדים

- הבנק פועל ליצירת מודעות סביבתית בקרב עובדיו ומקדם יוזמות למחזור, שימוש חוזר ולצמצום פסולת.
- **איסוף בקבוקים, סוללות ופסולת אלקטרונית למחזור** – בשטחי הבנק הוצבו מכלים לאיסוף בקבוקים סוללות ופסולת אלקטרונית, במטרה לעודד את עובדי הבנק למחזור.
- **איסוף תרופות לשימוש חוזר** – הבנק חבר לעמותת "חברים לרפואה" לאיסוף תרופות שאינן בשימוש והעברתם כתרומה לנזקקים. בכל סניפי הבנק ובבנייני המטה מוצבים מכלי איסוף ייעודיים. היוזמה פועלת מזה עשור, ובמהלכו נאספו תרופות בשווי מצטבר של יותר מ-8 מיליון ש.ה.
- **הפעלת מיזם השאלת ספרים בשיתוף "סיפור חוזר"** – הבנק חבר לעמותת "שכולו טוב" להפעלת מיזם להשאלת ספרים לעובדי הבנק באמצעות ספריות בבנייני מטה הבנק. הספריות מעודדות שימוש חוזר ומעודד לצרכנות מקיימת.

בקרה ועמידה ברגולציה

בשנת הדיווח לא הוטלו על הקבוצה קנסות או סנקציות בגין הפרות רגולטוריות בנושאים סביבתיים. הבנק עורך בקרה פנימית וחיצונית בתחום הניהול הסביבתי על כל תחומיו. בקרת צריכת הנייר וגריסתו נעשית על ידי מערכות ממוחשבות ועל ידי הספקים. נתוני צריכת הדלק בקבוצה מועברים מחברות הדלק. כמו כן, כל עובד המשתמש ברכב של הבנק מקבל באופן שוטף דוח המשקף לו את נתוני צריכת הדלק ברכב שלו. נתוני צריכת החשמל של הקבוצה מועברים מחברת החשמל. נתוני מחזור הפסולת האלקטרונית מועברים מדוחות הספק.

הקמת הקמפוס החדש וקידום בנייה ירוקה

בשנת 2022 החלו העבודות להקמת קמפוס מזרחי-טפחות החדש בעיר לוד, במטרה לרכז את כל יחידות המטה של הבנק. בשלהי 2025 החל אכלוס הקמפוס, ובסוף הרבעון הראשון של 2026 הושלם המהלך. הקמפוס תוכנן ונבנה בהתאם לתקנים מתקדמים בתחום הסביבה ורווחת העובדים, המודדים את טביעת הרגל הפחמנית, צמצום השפעות סביבתיות ושיפור תנאי העבודה. הבניין תוכנן בהתאם לתקן LEED – תקן אמריקאי וולונטרי לבנייה ירוקה, ובשנת 2025 הוגשו החומרים להסמכת LEED PLATINUM – הדרגה הגבוהה ביותר. התקן מתמקד במערכות הליבה של המבנה ומבסס תשתית ליישום פרקטיקות בנות-קיימה לאורך חיי הבניין.

במסגרת התכנון והבנייה נבחרו חומרי בנייה בעלי תו ירוק, יושמו אמצעים למניעת זיהום וצומצמה צריכת משאבים ויצירת פסולת. הקמפוס כולל מאפיינים להתייעלות אנרגטית, ובהם בידוד מתקדם, זיגוג בעל ביצועים גבוהים, מערכות מיזוג יעילות ופאנלים סולאריים, התורמים להפחתת צריכת האנרגיה ופליטות גזי חממה. מערכת שליטה ובקרה מתקדמת מאפשרת ניהול ותפעול חכם של המערכות וטיוב השימוש אנרגיה. נוסף על כך, מיושמים אמצעים לחיסכון במים, לרבות מתקנים בזרימה נמוכה ומערכות לאיסוף מי מזגנים להדחת אסלות. כל זאת נוסף על קיומן של תשתיות למחזור פסולת ולהטענת כלי רכב חשמליים. בשנת 2025 אושרה התקשרות להקמה ולהתקנה של מתקנים פוטו-וולטאיים והקמתם צפויה בשנת 2026. כמו כן, אושרה התקשרות להקמה ותפעול של מתקן לאגירת חשמל בקמפוס במודל BOT, והצפי להקמה הוא בשנים 2026–2027.

לשם צמצום השימוש ברכב פרטי מופעל מערך הסעות ושאלים לתחנות הרכבת לאורך שעות היום, קיימת נגישות גבוהה לתשתיות תחבורה בין-עירוניות, הבנק מעודד תחבורה שיתופית ומשולבות בחניה בקמפוס חניות לאופניים ולאופנועים. ריכוז יחידות המטה בקמפוס אחד, לצד שימוש באמצעים טכנולוגיים לקיום פגישות והדרכות מקוונות, תורם לחיסכון במשאבים ולהפחתת פליטות. הקמפוס מתוכנן בהתאם לתקן WELL V2, המתמקד ביצירת סביבת עבודה בריאה ונוחה. במסגרת זו מיושמות חזיתות מתקדמות עם הצללות מובנות שפותחו באמצעות אנליזות אנרגטיות ותרמיות, מערכות מיזוג בעלות יעילות אנרגטית גבוהה עם אמצעי סינון, מערכות חשמל ותאורה חסכוניות ותשתיות לניהול איכות האוויר. החומרים לצורך ההסמכה נאספים לקראת הגשה. לרווחת העובדים הוקמו שטחי גינון ואזורי מנוחה, חדר כושר פעיל ומלתחות. תכנון התנועה בקמפוס, הכולל גרמי מדרגות מוארים ומזמינים, מעודד פעילות במהלך יום העבודה.

מענה ל-SDGs	יעד שהוגדר
  	הקמת מתקן אנרגיה סולארית על הגג בקמפוס הבנק בלוד.
	המשך קידום יוזמות לצמצום צריכת הנייר באמצעות יישום תהליכים דיגיטליים ומיכון.
	<p>הדרכות בנושא אקלים להנהלה הבכירה ולדירקטוריון.</p> <p>השלמת היערכות הבנק ליישום נב"ת 345 של בנק ישראל, בנושא ניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים, ובכלל זה השלמת גיבוש מדיניות סיכוני אקלים מקיפה ואישורה בהנהלה ובדירקטוריון.</p>

סטטוס	מענה ל-SDGs	יעד שהוגדר
בשנת 2025 הוגשו החומרים להסמכה לתקן LEED PLATINUM.	 	בניית הקמפוס החדש של הבנק בלוד בהתאם לתקן LEED לבנייה ירוקה ובשאיפה להשגת הסמכת פלטינום של התקן, במטרה לקדם את ההתייעלות האנרגטית.
בשנת 2025 אושרה התקשרות להקמת מתקנים פוטו-וולטאים בקמפוס הבנק בלוד. הקמת המתקן צפויה להתבצע בשנת 2026.	 	קידום הצבת מתקנים פוטו-וולטאים בקמפוס הבנק בלוד.
בהתקדמות (25% צמצום); היישום ימשך בשנת 2026.		צמצום צריכת הנייר בכ-30% עד לתום שנת 2025 לעומת שנת 2023.
בוצע.		ניתוח תרחישים – ייבחן יישום של תרחישי אקלים בתחום סיכוני המעבר.
בוצע.		הגדלת היקף ההדרכות לעובדים ולמנהלים בנושא אקלים.
הבנק התקדם במידה רבה בהטמעת סיכוני אקלים בכלל הפעילויות הנדרשות לכך. עד ליוני 2026 ישלים הבנק את היערכותו לעמידה בנב"ת 345.		המשך היערכות ליישום נב"ת 345 של בנק ישראל, בנושא ניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים. בשנת 2025 ימשיך הבנק בהיערכות ליישום הנב"ת, בד בבד עם שיפור המתודולוגיות ושילוב שיקולי אקלים בתהליכי קבלת החלטות.

